

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani a treia oară 10 bani.

La gimnasia române!

Dacă luăm în mână programele (dările de seamă) dela gimnasiile ungurești înființate printre Români, deși după legea de naționalități art. 44 din 1868 ar trebui să fie românești, ne surprinde numărul cel mare al școlărilor români la aceste școli. În Sibiu d. e. numărul Românilor trece mult peste jumătatea celor înscriși.

Noi avem prea puține gimnasilor, ca să ne putem da toți copiii la școală românească, așa că sîntem siliți să-i lășăm și la școli străine. Urmarea e, că zilnic întîlnim bărbați de-ai noștri, oameni cu multă învățatură, cari nu vorbesc bine românește, nu cunosc istoria Românilor, nu pot să se încălzească cum trebuie de ceea ce interesează pe poporul român. Nici nu e mirare, pentru că el în școlile străine nu aude nici cînd vorbindu-se despre poporul lui și și dacă aude, apoi numai adevărul nu 'i se spune, ci hulă și batjocură. Și nu e rar lucru să întîlnești Români, cari au credința, că poporul nostru are puțină cultură, puțină literatură, peste tot, a făcut puțină ispravă. Judecata asta greșită, isvorită din necunoștință, îi face să desprețuească ce e românesc și să ridice în slavă aceea ce e străin.

De unde să știe un tîner trecut prin gimnasiile străine, că ce farmec de gândire și de limbă poți găsi în scrierile lui Odobescu, Alexandri, Slavici, Hașdeu, Eminescu, Carmen Sylva, Ureche, Ispirescu, Stăncescu, Coșbuc, Vlașcă, și în ale numeroșilor scriitori din generația mai nouă, ca St. O. Iosif, Ioan

Adam, etc., și în revistele la cari ei colaborescă? De unde să știe ei amănunțele une-ori înălțătoare de inimi până la estu, alte-ori duiosae, ori sfîșietor de dureroase, pe cari le află așa de minunat zugrăvite în istoria neamului nostru scrisă de vechii cronicari, ori la istoricii Bălcescu, Tocilescu, Xenopol, Barițiu, dacă nici n'au auzit, decum să le fi citit cronicile sau istoriile?

De unde să-și fi adunat ei în suflitele lor chiar însuflețire pentru neam și al lui trecut și ale lui așezăminte, cînd toate acestea li se retac în școlile maghiare, în cari li se spune că Horia n'a fost un luptător pentru îmbunătățirea ticăloasei sorți a poporului, ci un hoț de rînd, ear' Iancu căpitan de bandiți!

Eată pentru-ce dar' zicem: Fiecare părinte român, dacă chiar ține băiatul la școli străine, pentru că le are poate mai aproape și pentru însușirea limbei, facă-o asta cu băiatul în clas. 1-6 ale gimnasiunii, dar' nesmintit în clasele VII. și VIII, ori chiar din a șeasa începînd, ducă-l la gimnasiile românești din Brașov, Blaj sau Năsăud, unde el va învăța românește cum se cade și va face cunoștință cu literatura română, pe care o va îndrăgi și cu adevărata istorie a poporului său!

Asta e de lipsă și pentru faptul, că în aceste clase începe a se forma judecata de sine a tînerului, 'i se dă direcția judecării lui asupra întîmplărilor lumii și a stărilor din ea, aci începe a-l face bărbat gînditor și a-i forma caracterul! De aceea e bine, ca în acest timp el să se aplece sub înfrîurirea unor profesori, cari să-i spună adevărul deplin nu

schimosit, cum 'i se spune în școlile străine.

Limbă ungurească sau nemțescă a învățat destulă în cele 5-6 clase ale gimnasiunii, învețe în cele 2 ori 3 din urmă, limba românească, că apoi ear' la ungurească merge mai departe dacă trece la universități.

„E greu să schimbe limba de studiu? — Aș! Unui tîner vrednic nu 'i iertat să 'i pese de asta! Vre-o jumătate de an are nițică greutate, de aci încolo merge! Apoi profesorii români știu judeca și îi vor face toate ușurările, ca să nu întîmpine un astfel de elev greutăți.

De aceea părintele, care și iubeste copilul și neamul, își va da băiatul, care a terminat șese clase gimnasilor, la gimnasiu românesc.

Slovaci împrocuați. Pe oficialul de bancă Nicolae Pistor, ca redactor la „Zabaven Kuizky” și pe avocatul Dr. Ioan Mudrony, ca autor al unui articol, apărut în aceste cărți, 'i-a pus procuratura din Budapesta sub acuză pentru pretinsă agitație contra națiunii maghiare. Ambii acușați locuiesc în T.-Sân-Mărtin.

Noi, apoi Șvabii din Bănat și acum Slovaci. Ce 'i-s căldurile!

Tratatul de Berlin. Se vestește din Cetinje, că principele Nicolae a făcut demersuri presante pe lângă țar, ca acesta să sulezeze chestia revizuirii tratatului de Berlin. Principele crede momentul potrivit din cauza apropierii produse între Italia și Rusia.

FOITA.

Un Pipăruș modern.

— Parodie. —
(Urmare).

Se 'noruntă-atuncea sfânta Mercuri
Și sbiară: „Tu? Cotor păgân?!
Te cară cioară blăstămată!
Mă mir că smei te mai țin
Cu zile! Hei! Tu nici-odată,
De cînd pe lume-ai răsărit,
În zi de Mercuri n'ai postit!
Și totuși ai obrăsnicie
Să vii pe-aioci? Ocară vie
Și drac ce ești! Fugi, că te-omor
Și fac să te cunoască satul!
Și-atuncea svr! cu Leonatul
În capul lui Achim Cotor:
Așa de bine-'i unge-o falcă,
Cât bietul Chim în șapte caloă!
„Așteaptă tu! S'apuc un schiap

Să-'ți scot de dulcele din cap!
Dar' Chim e om: cîntăste obrazul
Bătrănelor; Achim e țap:
Așa ușor trece prilazul!
Ce lucru sarbed și poait!
Așa-'l lovise sfânta Mercuri,
Cât el era acum silit
Să-'și lege capul tot dogit
Și peste fălci să puc cercuri!
Voia să 'ntoarne-acas' acum,
Să lase la năpasta toate!
Să-'ntoarne? Oh, dar' nu se poate,
Că el avea să-'și facă drum
Prin locuri vechi: întîmplemintea
Cerea drum chiar pe dinaintea
Căsuței sfintei Luni și Joi —
Și, dragii mei, știți bine voi,
Că 'n locul unde-ai pățit moară,
Cu greu mai mergi de-a doua oară!
Dar' ce? Achim e om cu minți;
Se duce pe unde-'l duce dorul!
Va merge 'ncet încetișorul,
Va da de sate fără sfinți,
Și-'și va găsi de nou odorul!

Va nimeri — într'un noroc
Și-'n țeri la craiul Poloboc!
El face dar' o sfântă cruce
Si-un „mulțumesc că mă departi”
Și-apoi s'a dus. Dar' cum se duce,
Nevrînd pe plaiu străin s'apuce,
Soarește chiar la sfânta Marți.
El dă din umeri, tot e rece
Și strigă plin de jale: „Dec!
Mă tem pe-aioca chiar a trece!
Dar' am să trec! Că dacă trec
Și 'n treacăt sfat nu voi pofți,
Eu cred că nu m'a păru!

El n'are priocini să se teamă,
Că sfânta Marți tocmai stătea
La foc, tivindu-'și o năframă. —
Achimul însă cum trecea,
Mereu în lature privia,
Și cînd el o scăpat se ține,
Necaz și posnă! Sare-un căne,
Și-'i sare tocmai după cap!
„Așa-'i că nici aici nu scap!
Își zice Achim, strigînd pe nume
Tot „nea Bălan, Cloșan, Sobol”;

Beksics redivivus. Beksics a comis un nou studiu în chestia sēcuească. Și acum recomandă mijloace, prin cari naționalitățile se fie împedecate, îndeosebi în dezvoltarea lor economică, căci numai așa pot fi ridicăți Sēcuii ajutați cu toată forța statului. Reproducem următoarele pasagi, espuse în obiceiuitul lui stil bombastic: Tinta politiceii noastre naționale este susținerea, resp. restituirea vechilor relațiuni de rasă. Succedându-ne aceasta, vom realiza statul național maghiar asigurat pentru vecie. Înmulțindu-se Maghiarii ca număr, avere și cultură în măsură mai mare ca naționalitățile, îndeosebi Români, într'o jumătate de secol vor inunda Transilvania astfel, ca ținuturile naționalităților se formeze grupuri izolate, cari nu mai pot strica nimic. Două scăderi are relațiunea de rasă pentru Maghiari: scăderea nașterilor la acestia și în unele ținuturi înmulțirea nașterilor la naționalități, apoi îndeosebi în Transilvania lărgirea tot mai mare a proprietății române și sășești de pământ. Din punctul de vedere al Transilvaniei trebuie cercetate înainte de toate rapoartele industriale. O dezvoltare mare industrială e necesară în Transilvania nu numai din punct de vedere economic, ci și politic. Cel dintâiu teritor potrivit pentru aceasta e Teara-Sēcuiilor. Industrializarea acestuia ar oprî pe Sēcuii dela emigrare și ar face, ca acestia să fie punctul de greutate în Transilvania. Teara-Sēcuiilor s'ar ridica, ținuturile române și sășești ar decăde. Numai în modul acesta se poate rezolva chestia sēcuească și cu ea cea transilvană.

Paște murgule...

ALEGEREA DIN CRISTIAN. În cercul Cristianului a fost aclamat prin alegătorii sași deputat distictul unicul candidat, dl Greskovits, fiscal comitatens.

Nouă școale de stat. Pe când miseria și sărăcia bate la ușile șermanilor locuitori ai țării noastre, silindu-și să iee lumea în cap și să pribegescă flămânzi pe stradele Hamburgului, după cum constată și foile maghiare, guver-

nul maghiar alte griji n'are decât să aducă din visteria statului nouș jertfe pe seama hidoasei dihanii a maghiarilor. Pentru anul viitor școlar guvernul maghiar mai aruncă în căroa naționalităților o mulțime de școale de stat. Dintre aceste școale notăm pe următoarele: În comitatul Aradului se înființează școale de stat în comunele: Cămărașul-mare, Medgyes, Bodzás. În comitatul Bihorului în Fekete-erdő, Hosszuhát. În al Cianadului în: Kunágota, Pitvanos, Kevermes, Kisiratos. În al Görögului în: Nadabula, Rudna. În al Hunedoarei în: Fornădia. În al Tărnavei-mici în Bun. În al Caraș-Severinului în: Tomești, Anina, (Bocșamontană, Cicolova, Dugneșcoa, Ferencfalva, Kalina, Kohldorf, Moldova, Neumark, Oravița-montană, Padina-Matje, Reșița-Montană, Reșița-Română, Stajerlak, Sasca-montană, Secul, Vaskő. În comitatul Nyitrei în 13 comune locuite de Slovaci. Apoi în comitatul Presburgului, Sătmarului. În comitatul Sibiiului în Seliște. În al Sălăgiului în Ardău. În al Timișului. Gertenyes, Szrediste. În al Torontalului: Tórvár, Ujhely, Kübekháza, Becicherec etc.

Statul a ridicat deodată 126 de școale pe teritoriul locuit de Slovaci, Șvabi, Germani și Români și sporește pentru anul viitor numărul învățătorilor de stat cu 262.

Față de aceasta asediare a ținuturilor locuite de naționalități cu școli de stat, naționalităților li se impune să se folosească de toate mijloacele legale spre a contra-balansa influența maghiarizatoare a acestor școale.

Obrăsnicie anglo-jidandă. Camerele române votaseră în Martie a. o. o lege, care are să scutească pe muncitorii din țeară față de invasiunea celor bulgari etc. Loviți se simțesc și Jidanii pripășiți din Galiția și Rusia în România. Apărarea acestora a luat-o în parlamentul englez deputatul Hayter, care a cerut dela ministrul englez de esterne să intervină în favorul lor. Acesta a declarat, că trimisul englez din București a intervenit deja și va urmări mai departe lucrul, bazându-se pe articolul 44 din convenția dela Berlin.

Așa dară Englezii, cari timp de aproape 3 ani au comis în Africa de-sud atrocități, de cari ar roși și Bașbozucii turci, posează ca apărători ai celor asupriți! Pentru-oe rēșping atunci ou atăta tărie pe Jidanii din România, cari vor să se așeze în Anglia? România de sigur va avē un singur rēșpunș pentru aceasta îndrășneală: aplicarea cât mai strictă a legii chemate să apere munca națională.

Statificarea administrației. Opera începută de guvern în direcția statificării administrației, continuă. Ministrul de interne Szell Kálmán a înștiințat pe vicecomitele comit. Timiș, că esactoratul comitatens, împreună cu cassa va trece cu 16 Decembrie în manipularea statului. Ou preluarea este însărcinată direcțiunea financiară din Timișoara.

IMPERTINENȚĂ EVREIASCĂ. Ziarul perciunat „Aradi Közlöny“ e informat, că advocații unguri (corect jidani) din Arad au început goandă contra dlui Dr. St. C. Pop, pentru atitudinea sa românească în chestia monumentului lui Iancu. Că advocații patriotici vor cere dela camera advocațională suspendarea dlui Dr. Pop, pe cuvânt, că el a vătēmat onoarea advocaților aradani.

Mare „patriotism!“

Din România.

Noul minister.

Noul minister al României a fost format astfel:

D. Sturdza, președinte al consiliului și ministru de rășboiu; P. S. Aurelian, domenii; Eug. Stătescu, justiție; G. D. Pallade, interne; C. I. Stoicescu, lucrări publice; Sp. Haret, culte și instrucție publică; I. I. Brătianu, esterne; Emil Costinescu, finanțe.

Ministrii s'au prezentat ieri Maiestății Sale Regelui la Sinaia și au depus

Și strigă tot precum în lume
Strigi căni, dar' strigă tot în gol. —
Mai dă cu băta, dă din braț,
De geaba! cănele-1 înhață!
»Na, na Colțun!« strigă din prag
Bătrâna și se duce 'n grabă
La chir Achim și mi-1 întreabă
De sat și nume. Cu mult drag
Ii zice ea, după-oe știe
Nēcazul lui Cotor: »Vezi, vezi!
Tu trebuia să cercetezi
Pe sfânta Vineri maiântăie!
De-a dreptul să fi mers la ea,
Că de sigur nu te bătea,
Dar' sfat îți da cu căpētăie!«
Șerman Achim! Acum se 'neacă
De atâtea gânduri. Și el pleacă,
Făcând un aspru sāmădaș:
Atât a fost de pătimaș!
Bătut cu mătură și clește;
Cu foc și schiapuri huiduit,
Cu apă 'n urmă opărit —
Inchis, cum nu se pomenește
Pe lume lucru mai olog:

Inchis el sub cotărci, mă rog!
Cu ochii scoși, pe făloi cu cercuri,
Din pricina cinștitei Mercuri!
Of! Doamne, Doamne, cum vedeți,
E om cuminte și drept are
Acel ce-a zis, că Saul n'are
Nici strop de cinște 'ntre profeți!
(Va urma).

Poesii populare.

Din Beșindu.

Comunicate de Constantin Pășcu, june.

Frunză verde ou bobu,
Mândră floare-i norocu,
Nu se face 'n tot locu,
Ci se face lângă vale,
Se alege cine-1 are,
Pe-a mea seamă nu rēșare,
Și să face pingă rit,
Pe-a mea seamă n'a 'nflorit.

Cine dracu o vėzut
Codru verde ou cārare,

Om frumos ou supārare,
Codru verde ou cārari,
Om frumos ou supārari.

Din Bănat.

Culese de Petru Bon, june.

Auzi mândră ce zice eu:
Bată-mi te Dumnezeu,
Nici mai bine nici mai rău
Numa cum își gândesc eu.

Fată mare minte n'are
Ea așa gându il are
Că ce sboară-i de mănecare,
Ce sboară ear' pică jos
Dar' badea mi-i mănios,
Mănios și suparat,
Că mândruța 'l-a lăsat.

Apă lată de pe baltă,
Gura ta trebuie spartă
Gura-ți până la urechi,
Nasul cărn ou la ciuveci.

jurământul. S'a ținut apoi un consiliu de ministri sub presidenția M. Sale Regelui. Luni noii ministri 'și-au luat în primire departamentele.

O comisiune otomană.

De câteva zile a sosit în București o comisiune tehnică și agricolă otomană, compusă din: Vitelis Effendi, inspectorul agricol al vilaietului Salonic, Nisibey, șef de lucrări practice la școala de agricultură din Holkoli, și alte două persoane.

Comisiunea are însărcinarea de a studia România mai cu seamă din punctul de vedere al utilajului agricol.

La școala dela Herăstrău

»Monitorul oficial« publică condițiunile pentru admiterea elevilor în școala centrală de agricultură dela Herăstrău—București, pe anul școlar 1902/3.

Sânt vacante 17 locuri de bursieri și mai multe locuri de solvenți.

La această școală 'și-au făcut studiile mulți și din Ardeleni.

Dela căile ferate.

Incasările la căile ferate pe luna Iunie 1902 au fost de 4,270.346 lei, față de 3,673.220 lei în luna Iunie din anul trecut.

DIN LUME.

Bulgaria.

Foile din Sofia publică o scrisoare a colonelului în rezervă Iancoff, care s'a pus în fruntea insurgenților bulgari, comunicând locul, unde se află cu otele lui. El își termină raportul în modul următor: »In comuna Esco am dat de o casă, în care au fost uciși 33 oameni, numai ca să nu se afle urmele misiunarei americane, răpitate de briganti«. Epistola continuă apoi, că atât răpirea misiunarei, cât și multe omoruri au fost ordonate de vechiul comitet macedonean.

Sarafoff petrece, după-cum am comunicat deja, în Sofia, ca să studieze opinia publică în privința persoanei sale. El voeste adecă să fie ales president al comitetului macedonean. Generalul Tancoff vrea să producă în fața congresului dovezi, că Sarafoff a pus la cale răpirea misiunarei. Comisarul turec din Sofia a cerut arestarea lui Sarafoff.

După-cum se asigură din izvor bine informat, guvernul bulgar ar intenționa să oprească ținerea congresului macedonean din cauza stării critice din Macedonia.

Sobrania a primit budgetul ministrului de externe, totodată și titlul ex-archatului.

În Constantinopol au fost arestați peste 100 de Macedoneni, cari voiau să meargă în Macedonia.

Sarafoff desminte prin ziarul seu »Reforma«, că congresul macedonean va fi amânat, căci se va ține în 10 l. c.

Guvernul bulgar a confiscat la Plevna obligațiile împrumutului patriotic. Persecuțiile și amenințările sporesc.

Anglia.

»Times«, comentând vorbirile generalilor buri, cari au accentuat, că nu vor

părăsi nici-oând tradițiile lor și vor lucra totdeauna, după-cum le dictează sentimentul lor național, zice, că împrejurarea aceasta nu poate cauza neliniște, de oare ce Anglia n'a căutat nici-oând să angliceze, dovadă Francezii din Canada, pe cari n'a căutat să 'și siluească, cum fac Germanii — de Ungaria se face a uita — cu Polonii. Englezii vor cerca să 'și facă din Buri prieteni buni, dar' nu să le nimicească particularitățile naționale.

Italia și Tripolis.

Sosirea escadrei italiene în fața Tripolisului n'a produs nici o iritare. Ea a fost primită bine de autoritățile locale, consuli au făcut admiralului italian vizița obișnuită. În oraș domnește liniște.

Correspondentul din Roma al »Gazettei del Popolo« a avut o convorbire cu un ministru italian activ despre chestia Tripolisului. Ministrul a declarat: »Majoritatea consiliului de ministri e convinsă, că o expediție făcută acum la Tripolis n'ar fi o ferocitate pentru Italia. Dacă nu se vor înâmpla evenimente extraordinare, pe cari nu le putem prevedea acum, dar' ne-ar sili să luăm inițiativa, nu vom merge la Tripolis«.

Francia.

Un meeting de protestare contra legii asupra asociațiilor s'a ținut la Tours. Socialiștii au încercat să pătrundă în sala în care se ținea întrunirea. În învălmășeală ferestrele au fost sparte. Gendarmeria a trebuit să intervie și să 'și respingă. La ieșire dela întrunire s'a produs deasemenea o învălmășeală. Ordinea a fost restabilită de forța publică.

Ziarul »Echo de Paris« crede a ști, că Papa ar fi adresat o protestare guvernului francez, contra măsurilor luate de guvernul Republicei în privința congregațiilor.

Biroul consiliului comunal din Paris a luat o decisiune, prin care 'și exprimă părerea de rău, că inițiatorii decretelor de închidere a institutelor congregaționiste nu 'și-au tras seama cu urmările. Orașul Paris nu poate înființa numai decât nouele școli necesare, afară de aceea va trebui să pună nouă sarcini pe populațiunea parisiiană.

Un înalt personaj rus s'a exprimat în mod nefavorabil despre politica bisericăască a ministerului Combes, care a făcut o impresie foarte rea în cercurile normative rusești. În Rusia se tem cu atât mai mult de complicații interne în Francia, că majoritatea actualului guvern francez e compusă din republicani ministeriali și socialiști, ear' Loubet pare a fi căzut cu totul în mâinile elementelor celor mai extreme.

Marchizul de Castellane Escarron a adresat prefectului din departamentul Gironde o scrisoare, în care declară, că refuză să mai plătească contribuții de stat unui guvern, care a violat constituția din anul 1876. »Gaulois« recomandă hotărîrea lui Castellane ca pildă vrednică de urmat.

În La Motte-Servolle a dărîmat poliția zidul împrejmuitor, ca să pătrundă în institutul maicelor, pe cari le-a forțat să părăsească locul. Același lucru s'a în-

tîmplat în Pierre Albigny și alte locuri. Maice alungate din diferite locuri s'au reintors la Chambery, unde au fost primite cu mari manifestațiuni din partea populațiunii creștine.

În cele mai multe orașe din Bretagne a cauzat închiderea școlilor congregaționiste revolte, pe cari le-a înăbușit armata. Popolațiunea creștină e foarte agitată.

Multe familii catolice din Belgia s'au oferit să primească în casele lor maice alungate din Francia. Familia prințului Chimsy a primit 30 în castelul ei, familia fostului president de cameră, Beer-naert, a pus vila ei întreagă la dispoziție.

Știri mărunte.

După informațiuni sosite din Roma la ministerul de război din Washington, Vaticanul ar fi dat ordin călugărilor de pe insulele Filipine să evacueze succesiv stabilimentele lor.

Pe 23 l. c. e convocată o adunare la Iohannesburg pentru crearea unei corporațiuni reprezentative, care să formeze autoritatea pentru toate chestiile de interes public până la introducerea unei constituțiuni.

Cercurile bure susțin, că generalii Botha, De Wett și Delarey vor avea conferențe importante cu regele Eduard, Balfour și Chamberlain. Ei cer grabnica readucere a tuturor prizonierilor și acordarea unui împrumut de 8 milioane lire engleze.

În Gnezen au fost arestați 9 anarhiști, prinși într'o casă unde dimpreună cu alți soji voiau să țină o întrunire secretă.

Ioan Cuteanu.

Cu acest titlu »Cronica« din București scrie următoarele:

Auzita 'și, măre, auzit,
De Cuteanu al vestit?

De sigur că nu, și nici noi până alaltăieri, când deodată ne am pomenit cu gazetele românești și ungurești, că au descoperit existența acestui contemporan în pitorescul oraș al Bradului. Da, cetitorilor mei, există în carne și oase un domn, numit, adecă renumit, I. Cuteanu. Zicem renumit, pentru-că până acum câteva zile, dînsul se numea, ori îl numiseră Ungurii Kutyán, ceea ce pe limba talpoșilor, însemnează căne. Săracul Cuteanu, vîzînd că mania maghiarizării 'l-a făcut din om ne-om, își va fi zis: Destul de căni sînt Ungurii, pentru-ce să fiu și eu Kutyán? și repede a notificat, cui de drept, că el pe viitor nu va mai purta pe ungurește un nume de bajocură, ci că va reveni la numele seu românesc.

Această eroică hotărîre 'l-a făcut pe bravul comerciant român din Brad, renumit dela Lelta până la Marea-Neagră, dela Dunăre în sus până dincolo de Carpați. Azi e deci un lucru definitiv tranșat: că nu mai există nici un Kutyán în Ungaria! Aceasta e meritul lui Ioan Cuteanu. Bravo lui!

Eh! dar' nu tot așa judecă Ungurii despre concetățeanul lor din Brad. Probă, elucubrațiunile ziarului lui F. Kosuth, (Slovac de origine, numele lui însemnează: berbece). »Független Magyarorszag«, care-'l numește pe bietul I. Cuteanu trădător de patrie! Oh! oroare, dar' repede devine cineva în Ungaria trădător de patrie! Și pentru ca să dăm lectorilor nostri o idee de înverșunarea

renegatului slovac, vom traduce o parte din articolul lui de fond intitulat Ioan Cuteanu. »Ne mirăm de atâta îndrăzneală. Pentru că în Brad ori sunt Valahi ori nu. Să se ocupe dracu de aceasta. Dar' dacă locuiesc acolo Români, atunci de ce a notificat dl Ioan Cuteanu nobila lui hotărîre în circulară ungu-rească. Și dacă locuiesc acolo Unguri, de unde 'și-a luat el îndrăzneală? Nu s'a temut el oare că picior de Ungur n'are să 'i mai calce în prăvălie, că 'l omoară pe stradă ca pe o bestie primjdioasă, că o să 'i taie curele de pe spate, că o să 'l jupoaie de piele, că o să 'l zidească în zid ca pe Ephialtes? Cum de nu 'și-a temut pielea, și familia?»

»Ioan Cuteanu nu s'a temut. Dar' aceasta nu însemnează că e brav sau că e bărbat, ci că e un instrument orb în mâinile agitatorilor. E sigur, că Ioan Cuteanu trăește din bani românești, și că n'are nevoie de banul unguresc. Tot asemenea e sigur că Ioan Cuteanu s'a imbarcat în corabia daco-romană, și că nemernicia, ce a comis'o, a făptuit-o anume pentru-o să vatăme sentimentul maghiar. Eacă de ce 'și-a dat brânci inimii salec.

Dar' a cui e vina? Noi zicem că tot a Ungurilor, de oare-ce ei când maghiarisează ar trebui să dea nume mai frumoase, Românul e mai estetic, mai civilizat decât Ungurul, în care ferocitatea Hunului persistă încă. Dacă I. Cuteanu 'și-ar fi văzut schimbat numele în Kúti Iános, tot ar mai fi mers, căci ar fi însemnat Ioan Fântânariu, dar' așa Kutyán, Cănean, nu mergea. Era imposibil! Cât va fi ris lumea de bietul om pentru-că purta un nume așa de nedemn. De sigur că batjocurile suferite 'l-au hotărît pe bietul să revie la numele seu românesc. Și aceasta era nu numai dreptul lui ci și datoria lui, precum e de datoria tuturor Românilor maghiarisești a reveni la frumoasele lor nume de origine.

Eacă ce ne învață cazul lui Ioan Cuteanu.

Românii au tot atât drept la numele lor ca și Maghiarii

Memor.

Esamene.

Cireșia (Bănat).

În 19 Iunie a. o. s'a ținut esamenul școl. pe 1901/1902 cu copiii dela școala comunală din Cireșia (de pe Valea-Bistrei, comitatul Caraș-Severin).

La acest esamen (cu toate că s'a ținut în zi de lucru și a fost și un timp foarte ploios), la invitarea învățătorului din loc au luat parte pe lângă părinții copilor din loc încă o mulțime de inteligenți, doamne, domni de diferite naționalități, precum: Români, Maghiari, Germani, Italieni, Slovaci etc. etc. din vre-o 4—5 comune și încă și din îndepărtare de 14—16 kilometri, cari știu deja din anii trecuți ce fel de esamen se ține la această școală, de când funcționează ca învățător dl Mihail Bobișiu. Sala școlii s'a umplut până la ticsuală.

Punct la orele 9 a. m. s'a început esamenul. Dl învățător Mihail Bobișiu

pentru-ca să dovedească cum 'și-a împlinit datoria a rugat pe președintele școlii și oaspeții străini, ca să se aleagă un juriu din bărbații străini, dar' pricepuți în ale pedagogiei, care apoi după plac să examineze și puie întrebările din toate obiectele prescrise pentru o școală populară elementară, (un fapt acesta, pe care rari învățători îl vor imita).

Astfel s'a ales de președinte și conducător al esamenului dl A'ois Wittehen, predicator evang.-luteran și învățător-dirigent în Ferdinandsberg, care împreună cu învățătorii Simion Boteșcu din Rusca-montană și Iosif Olariu din Marga, apoi preotul rom.-catolic Gáspár János și notarul cercual Csáki Frigyes, ambii din Ferdinandsberg, au examinat copiii din toate clasele, din toate obiectele, atât în limba română, cât și în limba maghiară, cari fără de excepțiune din toate obiectele și în ambe limbile au dat răspunsurile cele mai eminente, storcând admirațiunea mulțimii prezente.

Trecând apoi la partea artistică a esamenului prin școlari și școlărițe s'au predat două dialoguri foarte reușite; unul despre lux și beție, altul despre păstrare și cumpătare, ambele luate din viața poporului și foarte potrivite.

Apoi s'a declamat și cântat vre-o 20 de poezii române și tot atâtea maghiare, dar' cu atâta dexteritate, pricepere și însuflețire, încât oaspeții erau cu totul încantați de acest progres în toate ramurile, atât de însuflețitor și strălucit.

De altcum cea mai eclatantă dovadă, că întru cât a mulțumit acest esamen și pe cei mai pretensivi dintre oaspeți este faptul, că inteligență și popor fără deosebire de limbă și naționalitate în frunte cu damele prezente felicitând pe învățător, pe întrecute s'au grăbit a conferi sume frumoase pentru premierea școlarilor și școlărițelor, așa că juriul esaminător a premiat 50% dintre școlari și școlărițe cu premii în bani de 1—5 coroane pe câte unul, ear' pe ceilalți cu premii sub una coroană, apoi cu cărți folositoare și dulceașuri.

Acest fapt arată singur cum și în ce mod își îplinește vrednicul învățător și fiu al Sălăgiului dl Mihail Bobișiu în butul multor neplăceri avute nobila și frumoasa sa chemare de învățător și crescător al poporului; onoare și respect lui.

Unul din cei de față.

Imbrăcăminte Dacilor.

Imbrăcăminte Geto-Dacilor era deopotrivă la ambele popoare. Cel puțin baso-reliefurile columnei lui Traian, nu ne dau decât un singur soi de vestiment la toți barbarii, reprezentați pe ele, și între cari, fără îndoială, că a trebuit să fie și Geții. Un vers al lui Ovidiu vorbește, într'altel, despre »Geții purtători de cioareci«, și tocmai cioareci erau partea caracteristică a vestimentului Dacilor. Acești cioareci erau largi și lungi până la caput, unde erau legați cu o sfoară. În picioare purtau un soi de opinci, prinse cu nojite; capul la cei nobili era acoperit cu un fel de căciulă lungureață, care nu se vede

însă a fi fost făcută din piele de miel, ci din o stofă moale, de oare-ce înfățișează crești, și ia prea exact forma capului ce acoperă. Corpul era îmbrăcat cu o tunică lungă până la genunchi și încinsă peste brâu; ear' pe de-asupra era aruncată o manta fără mâneci, prinsă pe umăr cu o copcie. Atât Geții cât și Dacii purtau barbe pline și, după cum se vede, nu se tundeau, nici se gri-jau mai nici odată, pentru care îi și numește Ovidiu »negrijiți, netunși și sburliți«. Părul îl purtau retezat în frunte și în plete lungi pe temple și ceafă. Femeile aveau două tunice, una lungă până la călcâi, și alta de asupra, până la genunchi, prinsă într'o copcie la piept, ear' pe cap purtau o legătură cam slobodă, care le acoperia părul în total. Mai știm, că Geții obișnuiau a se tătua (a-'și face creștături pe piele).

S'a susținut de unii scriitori, că costumul țeranului român ar fi chiar ca imbrăcăminte vechilor Daci. Asupra acestei asemănări observăm, că ea se reduce aproape numai la portul părului, care se vede într'adevăr a fi și astăzi tot acel ce era obișnuit pe atunci, anume tăiat în frunte și în plete lungi pe spete, pe când Romanii purtau părul tuns scurt. Țeranul român consideră, din contră, de cea mai mare nenorocire, când își vede retezată podoaba capului. Cât despre părul de pe obraz, observăm că Romanii umblau ca totul rași, la mustăți și barbă, și că țeranul român de astăzi rade numai barba, dar' nu se atinge de mustăți, a căror tăiere se consideră ca cea mai mare rușine. Cât despre elementele imbrăcăminte lor, este de observat, că pantalonii sunt strimți și pe picior, ear' nu largi ca braca Dacilor; acoperirea corpului se face cu cămașa, care deși seamănă cu tunica internă a Dacilor, nu are nimic caracteristic; pe de-asupra însă țeranii români poartă bandițe, cojocul sau sumanul, ear' nu mantaua Dacilor. Căciula nu seamănă, pe de altă parte, întru nimic cu acel fel fără ciucur al Dacilor. Brâul de curea lat și împodobit cu alămuri este, pe de altă parte, străin imbrăcăminte străbunilor nostri, precum nu se află la aceștia cămașe cu alțițe, nici foțele reținute de un brâu, părțile cele mai osebicioare ale vestimentului femeilor române.

Portul național al Românilor nu este nici roman, nici dac. De și cuprinde multe elemente slavone, el este mai ales în ce privește hainele femeiești, o creațiune proprie a gustului național, determinată, până la un punct, de condițiile climatului în sinul căruia a luat naștere.

Cu toate că Ovidiu pare a tăgădui femeilor dace îndeletnicirea cu țesutul, alți autori arată, din potrivă, că ele se dedeau la această lucrare. Așa, Hesichiu ne spune, că »cănepa este o plantă ce are oare-care asemănare cu inul; femeile Traciei fac dintr'însa vestiment«. Întru cât vedem pe columna lui Traian popoarele Daciei îmbrăcate cu stoffe țesute, putem admite cu siguranță, că aceste țesături nu erau importate, ci pregătite de femeile lor.

Al. Xenopol.

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Vânzarea. Dacă nu-și plătește restanțierul datoria în restimp de 15 zile după zălogire, executorul are dreptul să vândă obiectele zălogite și anume sau în comuna, unde locuiește cel zălogit, sau, dacă aci n'ar fi cumpărători, într'un orașel, unde crede, că va ajunge la un rezultat mai bun cu vânzarea. Vânzarea de regulă nu se poate face Dumineca sau sârbătoarea.

La cea dintâiu licitare nu este ertat să se vândă un lucru, care valorează 100 cor. mai ieftin ca cu 75 cor., celelalte se pot vinde și sub preț. La licitarea a doua se pot vinde obiectele zălogite și sub preț.

Când se face licitarea în comună trebuie să fie prezenți primarul sau casierul, un membru al primăriei și notarul.

Obiectele zălogite pot fi duse la licitare și cu puterea.

Spesele de execuție. Restanțierii, în contra cărora s'a introdus execuția, au să plătească spese de execuție, și anume spese de admoniere, apoi competențe simple și urcate de execuție.

Spesele de admoniere sînt scotite la sume sub 100 cor. cu 10 bani, la sume peste 100 cor. cu 20 bani și au să fie scoase la cea dintâiu plată. Spesele de admoniere sînt de regulă pentru cel-ce dă admonierea. Ședula de admoniere se poate trimite și prin post. În cazul acesta se mai adaug și spesele de porto postal.

Competința simplă de execuție e de 2 bani pentru o coroană de restanță, cea urcată de 3 bani. 2 bani plătește restanțierul, care a fost deja zălogit și cel-ce și-a plătit datoria înainte de licitație, dar' după începerea zălogirii în comună. Restanțierul, care primește o prelungire înainte de execuția introdusă contra lui, nu plătește competențe de execuție.

Competința simplă și cea urcată, adică 5 bani de coroană, plătește restanțierul, ale cărui lucruri zălogite au ajuns la licitație sau plătește după-ce a sosit executorul, ca să facă vânzarea.

Sumele sub o coroană nu se scotesc la computarea competențelor de execuție. (Va urma).

Un Român brav.

Dl profesor Paul, de naștere din Letca, spune următoarea întâmplare vrednică de povestit din neam în neam:

În primăvara anului 1889 Someșul era alături cu țermurele.

Două femei, una mai bătrână, din Letca, cu numele Onica lui Ionu Văsălichii Oanii și alta mai tinără, din Purcăreți, al cărui nume nu-l știu, după-cât își aduc însă aminte oamenilor, era »tăroasă«, au vrut să treacă cu luntrea în Lczna.

În luntre era podarul Gavriș Rusu, un bărbat care atunci putea să fie de vr'o 30 de ani, și Mihaiu Vale al lui George, atunci în etate de vre-o 22 ani, apoi cele două femei, dintre cari Onica, care ne este vecină, putea să fie atunci de vre-o 65 ani.

În mijlocul Someșului s'a răsturnat luntrea și toți patru au căzut în apă. Gavriș, podarul, și Mihaiu lui Gheorghe au scăpat cu înotul, cele două femei, neștiind înota,

Serate de-ale meseriașilor români.

Despre adevărul cuprins în zicala că: »Ori-ce pas făcut înainte te obligă la pasul următor« — ne dă netăgăduite dovezi »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«. Afacerile ei se ramifică, ocupă pe toți, cari stau în apropierea ei și îi împintenează la continuă lucrare. Și e frumos, înălțător, cum cu mic cu mare, bătrân și tinăr, cu plăcere își pun puterile în serviciul cauzelor, ce preocupă Reuniunea.

A fost destul, ca să se svonească despre expozițiile, ce se vor aranja în toamnă de oătră »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« în frățescă înțelegere cu Reuniunea sodalilor noștri, și interesul față de Reuniune e în continuă creștere. Lunia seara localul e tixit de măiestri și în fiecare Joi apoi se întrunesc și măiestri și sodali, cari împreună discută despre lucrările, cu cari se pregătesc pentru expoziție. *Anuarul I.* al nostru, ce cuprinde datele despre prima expoziție industrială, aranjată de Reuniune în 1892, se bucură și el de trecere.

Ieri, în 31 Iulie fiind ultima Joi din această lună după căl: nou, — Reuniunea a îmbrăcat vestmânt de sârbătoare. Ședința literară a 7-a a fost motivul, ce a întrunit aseară un număr mare de măiestri, sodali, învățăcei, doamne și domnișoare. De un timp încoace am observat, că cei mai mulți măiestri se prezintă la ședință cum se zice »cu întreagă casa«. Așa aseară am remarcat prezența familiei complete a harnicului, acum bătrânului măiestru oismar *Izidor Grindeanu* (domnul, doamna, 2 domnișoare și 2 fii ai sei); a familiei *Petru Moga*, franzelar, *Eremie Purece*, măiestru lăcătuș, *Nicolae Ișan*, măiestru pilar, *Teodor Moldovan*, măiestru oismar, *Man Cioran*, măiestru măcelar, *George Poponea*, *Toma Simtion*, tipografi etc.

Erau orele 8¹/₄ când presidentul Reuniunii, dl *Tordășianu*, deschide ședința ear' dl notar *I. Apolzan*, citește bogatele procese verbale ale ședințelor administrative din luna Iulie. Din acestea mi-am reținut: demersurile făcute pentru expoziție, vizitele ce le face vice-

presidentul *Poponea* cu bibliotecarul *N. Bratu* pe la toți măiestrii noștri, invitându-i la împreună lucrare; frumoasele contribuiri, ce se fac la fondul »Masa învățăceilor«, la cel de 20 bani, la cel al iubitorilor răposați etc. și în special depunerile membrilor făcute la noul fond numit »Casseta de cruțare«, depuneri, ce se elochează spre fructificare la banca »Albina« în favorul fiecărui deponent. Astfel se deprinde meseriașul nostru la cruțare și astfel își adună »parale albe pentru zile negre«. Tot din procesele verbale am aflat cum Reuniunea atrage atențiunea celor pe cari îi privește asupra publicațiunii economului seminarial pentru liferarea de alimente necesare în seminarul »Andreian« pe anul școlar 1902/3; asupra stipendiilor votate de camera comercială din Brașov, asupra condițiilor de primire în școala specială de păpucărit din Sibiu etc.

Însăși ședința literară de astă-dată s'a ridicat peste nivelul ședințelor noastre obișnuite. Frumoasa conferință »Despre importanța asociațiunii la meseriașii noștri«, basată pe multe isvoare și lucrată cu multă pricepere de fostul notar al Reuniunii, dl *Toma Simtion*, a fost ascultată cu viu interes și la fine viu aplaudată de numerosul auditor. Ea tractează între altele despre importanța clasei noastre de mijloc, această »brățea de aur în organismul poporului nostru«, despre rolul, ce-l joacă asociațiunile unde cu puteri unite se pot duce la îndeplinire până și cele mai mari lucruri etc. Conferința dlui *Simtion* merită să fie tipărită și răspândită printre meseriașii noștri. Conferința dlui *Simtion* a fost precedată de anecdota »La spișerie de Speranță«, predată cu mult haz de dl *Filimon Delorean*, sodal ciobotar și urmată de romanța »O noapte întreagă« de *G. A. Dinicu*, cântată frumos de dl *Valeriu Grindeanu*, acompaniat la pian de domnișoara *Eugenia Grecu*, profesoară în Galați, care petrecând feriile în Sibiu, poartă și acum viu interes de afacerile Reuniunii. Punctul 4 l'a avut măiestrul pilar dl *Nicolae Ișan*, care ne-a înveselit cu cupletul »Ah, of, mor!« de *Leopold Stern*, acompaniat fiind și dînsul de domnișoara *Grecu*; a declamat apoi sodalul faur dl *Augustin Foltușiu*,

s'au prins de luntrea răsturnată și plutiau cu luntrea în jos.

»Tuluai! Mor!« »Tuluai! Mor!« — strigau bietele femei și plutiau ținându-se de luntre pe Someș în jos.

Pe țermurele Someșului se adunase tot satul. La toți li-se făcuse părul măciucă de groază. Cu toții strigau »Tuluai! Tuluai!« dar' nici unul nu știa, ce e de făcut?

Era de față și Gavrișu Onichii, un bărbat voinic, ca un »goron« și își frângea mâinile și-și rupea hainele de pe sine, vîzînd că moare mă-sa. A venit și bătrânul Ionu Văsălichii Oanii și se uita cu lacrîmile în ochi, cum îi moare femeia cu care trăise cinci-zeci de ani împreună, — de moarte năprasnică.

Desperarea ajunsese la culme. Femeile strigau acum din ce în ce mai rar: »Tuluai mor!« »Tuluai mor!« La început se țineau binișor, așa că li-se vedeau umerii, pe urmă dispăruseră umerii și nu se vedea decât gâtul, apoi numai capul, în sfîrșit ajunsese apa aproape de gură. Luntrea se apro-

pia de »Cornul Trestii«, unde Someșul se desparte în două brațe, formînd o mică insulă. Dacă ajunge la despărțirea riului, luntrea va apuca de bună seamă pe brațul de dincolo, unde fuiorul apei e tare repede, femeile sînt pierdute!

Era în sîptămîna Paștilor. De atunci sînt tocmai 13 ani.

Costan Pop al Anei lui Filip era cu patru vaci, împreună cu Pop Ion (căruiua îi zice și Iános) al lui Grigorea lui Ilie pe un deal în partea hotarului numit »La Hârtop«, distanță de vre-o 400 de metri în linie dreaptă dela locul sinistrului.

De-odată îi vin la urechi strigătele desperate ale femeilor. Se duce la marginea dealului și vede înotînd pe Someș două capuri, ear' pe țermure mulțime de popor. Luntrea era deja foarte aproape de »Cornu Trestii«.

Costan își lasă vacile și plugul și sărînd peste »Scărițe« și traversînd »Brăniștoara« cât ai bate în palme a fost pe țermurele Someșului.

poesia comică »Jidanii la bătălie«, cu voce sonoră și cu frumos accent, ear' dl Delorean ne-a predat anecdota »Fata mocanului« de Speranță. Punctul final l-a avut d-voara Grecu, executând mai multe romanțe la pian.

La orele 10^{1/2}, deplin mulțumiți ne-am îndepărtat zicându-ne la revedere la ședința a 8-a din Joia ultimă din luna August. „Dichty“

PARTEA ECONOMICĂ.

Stîrpirea buruenilor.

Mulți dușmani mai are și economul, cari mereu îi atacă roadele sale de pe câmp, până când devine în stare ca să și le poată așeza în coșurile sau hâmbarele sale. Între aceia să numără și buruenile, cari răsar și cresc printre sămănături și răpesc o parte însemnată din nutrețul acelor.

Nu poate să existe pământ fără de burueni, de ar fi lucrat acela cât de bine, pentru-că chiar și economul duce o parte însemnată din sămințele acelor pe locurile arătoare cu sămînța de sămănat și cu gunoiul, ce-l transportează pe acelea. Multe sămințe de burueni le mai împrăștie și vîntul, pe multe le risipesc pasăerile sau alte animale. Acestea răsărind, împiedică creșterea și dezvoltarea regulată a plantelor sămănate.

Să vedem, ce trebuie să facă economul pentru stîrpirea buruenilor.

Mai înainte trebuie să fie băgător de seamă la acea împrejurare, ca totdeauna să samene sămînță curată și lipsită de gozuri. Cu privire la aceasta economii nostri și până acum au fost cu deosebită băgare de seamă, de oarece și ei cunosc înămnătatea proverbului că, »ce sameni, aceea răsare«. Dar' greșesc mulți, cari sămințele gozurilor de pe sub ciur sau triur le aruncă pe grămada de gunoi, de unde se înțelege că pot să ajungă cu acesta din nou pe locurile arătoare, unde apoi încolțesc și cresc earăși prin sămănături.

Gozurile de pe sub ciur ar trebui deci măcinat sau arse, ca să nu mai poată încolți, de oare-ce s'a constatat, că sînt multe sămințe de gozuri, cari și după-ce stau timp mai îndelungat în mustul gunoiului sau în altă umezeală, tot nu li se nimicește colțul, ci ajungînd în pământul lucrat încolțesc și cresc acolo foarte repede.

Fiecare econom știe, că sînt sămănături, cari înlesnesc creșterea buruenilor și sămănături, prin cultura cărora acelea se nimicesc și stîrpesc cu desăvîrșire. Între cele dintăiu se numără sămănăturile spicoase, între cele de al doilea plantele de săpă și cele de nutreț. Dacă economul ar sămăna pe unul și același loc mai mulți ani dearîndul tot sămănături spicoase, acestea de sigur, că s'ar corci și gozi cu timpul de tot. Din cauza aceasta se vede, că au născocit economii sistemul celor trei câmpuri și al schimbării (rotațiunii) sămănăturilor, ca adevă, după spicoase să urmeze plante de săpă, ca astfel buruenile și sămințele acelor să poată fi stîrpite în decursul anului de săpă.

Ca buruenile, sămințele și rădăcinile acelor să poată fi stîrpite cu deplin succes, se recare ca săpatul să se facă la o adâncime corespunzătoare, ear' pământul oănd se săpă să nu fie prea moale, oăci în cazul acela buruenile numai se rădădesc, mutându-se de aci dincoala. Greșesc deci tare economii aceia, cari la săpat taie buruenile numai în fața pământului, ear' rădăcinile acelor rămân nevătămăte prin pământ în jos. Prin un săpat corespunzător trebuie să fie nimicite nu numai trunchiurile, ci chiar și rădăcinile acelor, de oare-ce dacă acelea nu se nimicesc cum se cade, la câteva zile es din acelea tot atâtea burueni tinere, cari sug nutrețul sămănăturilor din apropierea lor și astfel le împiedică în dezvoltarea lor regulată.

Prin cultura plantelor de nutreț încă se curăță bine pământul de burueni, de o parte, pentru-că acelea străbătînd afund cu rădăcinile lor prin pământ împiedică oare-cum dezvoltarea rădăcinilor de burueni, de altă-parte, pentru-că crescînd des unele lângă al-

tele nu lasă loc așa de larg între ele pentru dezvoltarea acestora, ba une-ori chiar și pe acelea, cari se ivesc ici-colea le copleșesc prin creșterea lor grabnică. Afară de aceasta cu privilegiul cositului se nimicesc cele mai multe burueni încă în starea lor crudă, așa că nu pot ajunge la coacere, ca să și împrăștie sămînța pentru anul următor. (Va urma).

Regulamentul de organizare.

(Urmare și fine).

Provisiunea.

Cei primiți în curs vor ave să se infățiseze la 15 Septemvrie, ducînd cu sine: 6 părechi de albituri (oămași și ismene), 12 cărpe de buzunar, 6 părechi de ciorapi sau obiele, și 2 costume întregi.

Indivizii primiți în institut primesc gratuit întregă provisiunea, apoi ajutor medical și medicină, cărți, recuizite de scris, recuizitele trebuincioase la lucru și anual fiecare câte cor. 60, pentru agonisirea hainelor.

Obiectele de învățămînt.

Cum s'a mai zis, instrucțiunea pește tot e practică; totuși în legătură cu aceasta se vor preda și unele cunoștințe teoretice:

1. Cultura albinelor.
2. Botanica.
3. Computul.
4. Stilistica.
5. Desemnul.
6. Gătirea coșnițelor și recuizitelor.
7. Prelucrarea industrială a produselor dela albine și partea comercială a stupăritului.
8. Cunoștințe despre cultura galițelor, legumilor, pomilor și viilor.

Cursul se incheie cu examen sărbătorec și absolvenților li-se vor da atestate.

V. Cursurile periodice.

La aceste vor lua parte: preoți, învățători, grădinari, viieri, pădurari, cantonieri, economi etc. cu scopul de a în-

De-alungul drumului parcurs vedeai ici »clopul«), colo guba și »laibărul« lui Costan, dincoace cămașa, pe cari în fuga cea mare le arunca de pe sine.

Când sosi la Someș a strigat cătră niște »feciori«: »Haid' trageți-mi cismele!« și cu aceasta s'a aruncat în Someș.

Cu brațe vinjoase brăzda Dostan valurile apei și sosind la femei le-a strigat: »Nu vă temeți, că vă scap, dar' să nu puneți mîna pe mine, că perim cu toții. Țineți-vă de luntre!«

Și cu mîna stînga a apucat luntrea, ear' cu dreapta înota spre țermurele drept. Mulțimea de pe țermure striga: »Doamne ajută! Doamne ajută!«

În câteva minute femeile erau salvate. Era pe vremea prînzului, adevă după socoteala noastră, pe la orele 9 a. m.

Onica trăiește și azi și deși în etate aproape de 80 ani, se bucură de cea mai

*) pălăria.

bună sănătate împreună cu bărbatul seu Ionu Văsălichii Oanii.

Ear' despre fapta lui Costan nu s'a făcut nici o pomenire nicăiri, ca să-i vină o recunoștință, ori remunerațiune.

În ziua de Crăciun a fost la noi cu frațele seu și cu Ionu Nastii și mi-s'au plîns că-s vremurile grele, că-s oprîți dela pășune și că și pentru piatra ce-o scot din sus de sat, trebuie să plătească bani; au mai vorbit ceva și de banii bisericei și mi-au descoperit multe alte dureri de ale lor.

Cu această ocaziune l-am rugat să-mi povestească întîmplarea de acum 13 ani, pe care am povestit-o și eu la rîndul meu în felul cum vedeți.

Și cu cîtă modestie naturală mi-a spus el toate detaliurile, pe cari de altfel le auzisem mai în înainte, căci le vorbia tot satul și toate satele din prejur, dar' am vrut să le aud și din gura lui.

Legenda satului Flămînda.

Flămînda e azi numele dealului din partea de răsărit a orașului Cîmpulung.

Numirea aceasta e legendară și tradiția spune, că a dat-o însuși Negru-Vodă, la descălicătoare.

Pe câmpia Grădiștei, lângă cetatea romană Romula, dăinuia după vremuri orășelul cu același nume. Astăzi locuitorii din împrejurimi cetatea aceea o numesc Jidova.

Negru-Vodă zidind biserica sa, mută pe locuitorii acelu orășel pe lângă biserică și palatul seu. Acesta fu începutul întemeierii orașului Cîmpulung.

Negru-Vodă s'a suit apoi pe colina de răsărit a orașului însoțit de căpitanii sei: Barbu și Lerescu, spre a consulta augurii (semnele cerului), ca să vadă ce noroc va ave cetatea sa.

Acolo, pe deal, au stat dinșii până-cînd soarele era aproape de chindii, fără să vadă

introduce temeinic în cunoștințele teoretice și practice ale stupăritului național; mai departe pentru-oc să se deprindă în modul înființării și întreținerii de pășuni pe seama albinelor, cum și în gătitul coșnițelor și recușitelor.

Timpul și durata acestor cursuri.

În fiecare an — din Maiu până în Octombrie — se deschid mai multe cursuri periodice și anume în ordinea următoare:

pentru economi în Maiu și Iunie;
pentru învățători și preoți în Iulie și August;

pentru grădinari, viieri, pădurari, etc. în Septembrie.

Fiecare din aceste cursuri va ține câte 4 săptămâni.

Conducerea acestor cursuri.

Directiva nemijlocită a conducere cursurilor periodice o are inspectorul de stupărit al țării. Instrucția și deprinderile practice în economie le îndeplinește maestrul de stupărit.

Primirea în aceste cursuri.

La fiecare curs periodic vor putea participa cel mult câte 20 ascultători. Cei-oc doresc a fi primiți în cursuri își vor înainta rugarea provăzută cu timbru de 1 cor. ministrului de agricultură cel puțin cu 2 luni înainte de începerea cursului; persoanele neaplicate în oficiu își vor trimite rugările pe calea oficiilor lor politice și cu recomandarea din partea acolora.

La primire se ia în considerare împrejurarea, ca ascultătorii să fie din diferitele regiuni ale țării; concurenții primesc de timpuriu rezoluțiune în scris.

Favoruri.

Toți indivizii primiți, cari dovedesc cu atestat autentic de paupertate sărăcia lor, vor primi sub întreagă durata cursului locuință și nutreământ gratuit. Cei în stare mai bună vor plăti pentru locuință și nutreământ cel mult câte 2 cor. la zi. Participanții sunt îndatorați

vre-un semn. Tocmai pe când ei coborau, Barbu uitându-se spre drumul despre Apa Sărată, vede un Țigan cu traista plină în spălare venind către oraș. Căpitanul atunci începuse a ride cu hohot de semnul ce li-se arăta. Lerescu însă, foarte serios, strigă:

— Cu triste va fi cetatea M-Tale, fiind-că Țiganul e om deștept și priceput, dar' numai că va duce lipsă din ale hranei. Atunci Negru-Vodă răspunse:

— Așa este, dar' toată boala își are și leacul seu. O voi dărui cu moșii multe, ca să nu sufere nici din ale hranei.

Și, pentru-că întârziase prea mult pe colină, până li se făcuse foame, Negru-Vodă zise:

— Dealului ăstuia Flămânda să-i fie numele.

Așa că de atunci totdeauna 'i-s'a zis Flămânda.

a se supune în ocupațiunile lor zilnice regulamentului stabilit al institutului.

La sfârșitul cursului ascultătorii vor fi supuși unui examen atât din cunoștințele de carte cât și asupra îndemnării lor practice în stupărie și atelier (lucrătoare).

În urma acestora vor primi un atestat de frecuentare.

Cine a participat odată la un astfel de curs, va mai putea participa și a doua oară numai cu concesiunea specială a ministrului de agricultură.

Sibiu, 1 Iulie n. 1902.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

D. Comșa,
president.

V. Tordășian,
secretar.

Plivitul viei.

Este o operațiune destul de cunoscută în practică, însă adese-ori se face fără nici o regulă. Cum însă fiecare operațiune are un scop determinat, la facerea ei trebuie să se aibă în vedere numai scopul. Plivitul are de scop de a suprima o parte din lăstarii anuali, cari nu sunt de nici o trebuință, și de a păstra pentru coarde și struguri o parte din materiile hrănitore, care acești lăstari netrebuincioși le-ar fi consumat fără folos.

Se naște întrebarea, ce lăstari sunt trebuincioși la o vie și deci trebuie lăsați și cari sunt netrebuincioși și trebuie suprimați.

La o viță americană altoită găsim mai întâiu ca lăstari nefolositori pe toți cei dați din partea altoită și care lăsați ar slăbi vița și cu timpul ar cauza moartea viței românești.

Tot ca lăstari netrebuincioși mai sunt o parte din lăstarii dela basa butucului, cari nu sunt nici roditori nici trebuincioși pentru anul viitor deosemena cei dați pe lăstarii din cepi, în afară de cei destinați pentru anul viitor.

Plivitul nu trebuie făcut la toate vițele deopotrivă. Dacă lucrătorul este în fața unei vițe bătrâne, care abia are atâta putere, ca să dea rod și coarde pentru anul viitor, atunci va plivi vița în mod radical suprimând toți lăstarii nefolositori arătați mai sus.

Dacă din contră are de a face cu o viță tină puternică, plantată într'un pământ bine gunoit și desfundat, care poate hrăni mai multe coarde decât sunt trebuincioase, plivitul se va face moderat. În acest caz făcându-se plivitul în mod radical, prisosul de hrană trecând în ramurile păstrate le-ar da acestora o putere de vegetațiune escesivă, care ar conduce planta la meiat. În asemenea casuri pentru a evita meiatul este bine să se lase și câțiva lăstari netrebuincioși, cari să ia excesul de hrană.

Tot la plivit se ciupesc dela 2-a sau a 3-a foaie, lăstarii care au rod. Cu deosebire lăstarii dela vârful punței sau ai cercului, cari de obicei sunt mult mai lungi, se vor scurta, pentru

a da putere lăstarilor dela basa butucului.

Prin urmare plivitul nu este o operațiune așa de simplă cum se crede de obicei la noi și trebuie întrebuințați oameni bine instruiți.

La plivit este bine a se pune aceiași oameni, cari vor fi întrebuințați și la tăierea din anul viitor.

Dacă este vorba de o vie înforțațiune un lucrător experimentat pus la plivit va observa imediat lăstarii trebuincioși pentru a forma în anul următor scheletul viței. Dacă din contră e vorba de o viță bătrână, lucrătorul bun cunoaște imediat nevoia de întinerire a viței și dacă la plivit găsește lăstari apți pentru întinerire îi păstrează.

Plivitul trebuie făcut cât se poate de timpuriu pentru a nu lăsa să-și creeze un drum greșit. Este bine ca plevila primă să se dea îndată după legatul bobului. Dacă nevoia se simte plivitul și copilitul trebuie făcute, de 2 ori în același an.

Cu ocaziunea plivitului lăstarii păstrați se leagă cei destinați a deveni punți de arac drept în sus; ear' ceialalți de mijlocași.

V. S. Brezeanu.

Recolta în Torontal.

În marele nostru comitat întreg grăule adunat deja în olăi — ba în unele locuri a început și trieratul. Recolta de grâu a anului acesta e cât se poate de bună atât cantitativ cât și calitativ. Pe unele locuri recolta a fost atât de înbelugată, încât spun bătrânii satelor că nu-și are părechea în ultimii zece-cincisprezece ani. În calcul mijlociu fiecare jugăr catastral a dat peste 10 măși de grâu. Sunt jugere însă cari au dat 12—15 măși metrice. Și apoi calitatea e absolut superioară. Abia se găsește ici colo grâu sub 80 ohlgr. hectolitru — față de care iute se găsesc în abundență hectolitri de câte 82—84 ohlgr. Ce folos însă, oă prețurile, ce se imbie acum sunt prea puțin mulțumitoare și nu stau în proporție cu munca și cu așteptările îndreptățite ale agriculturului.

Față de aceste vesti bune, despre ocucuz, care formează tăria Torontalului, nu putem grăi decât cu reserve și cu temere. Ploile primăverii au oprit dezvoltarea ocucuzului și numai un optimism larg ar putea profeta o roadă bună de ocucuz. Fără o toamnă lungă și fără un timp foarte bun cam greu va ajunge ocucuzul la o dezvoltare promiștoare de roadă bună. Cu toate aceste — spre uimirea tuturor vedem că prețul ocucuzului scade mereu deja de luni de zile. Prețul de 4 fl. 75—4 fl. 85. ce se oferă acum pe maza metrică de ocucuz nu stă în nici o proporție cu prognosticurile ce sunt despre roada din acest an a ocucuzului.

Speculația aceasta haină a făcut ca toți negustorii de ocucuz din Torontal să îndure pierderi cu atât mai mari, cu cât sunt mai puțin motivate. Între acești neguțetori — ajunși jertfă speculației neomenoase sunt și câteva firme românești.

E mare nădejdea însă că perde-
rile aceste, îndurate prin reaua credință
a speculației se vor egaliza în curând.
Munca cinstită își are și trebuie să-și
aibă răsplata ori mai curând ori mai
târziu. Bănășanul.

Scăpare de păreți umezi.

Un paroh bucovinean scrie în foaia
bisericească »Candela« din Cernăuți ur-
mătoarele:

Am cetit prin cele ziare multe
anunțe pentru mijloace contra umezelii
păreților. Avut-am privilegiul a mă și fo-
losi de ele în felurite cazuri, însă tot
deasuna s'au arătat cu timpul earăși
urme de umezeală și udeală în păreții
reparați.

Dela un practic vechiu am de-
prins un mijloc, care s'a adevărit ales
de bine. Cred că voi face fraților
cari au nenorocirea a locui într'o casă
parochială umezită, un serviciu bun dacă
le voi comunica mijlocul acesta:

Mai întâiu se dă jos tencuiala
(»văcălașul«) de pe zid, și crepăturile
dintre pietri sau cărămizi se curățesc
cât se poate de bine, apoi crepăturile
acele se astupă bine cu o amestecătură
de una parte de ciment și două părți
de nisip. În 1—2 zile se usucă ten-
cuiala aceasta. La umbră durează usca-
rea o zi mai mult.

Fiind tencuiala de ciment bine us-
cată, se fierbe într'un vas de tinichea
o cățățime potrivită de vâpsea-de-sticlă,
(Glafarbe), până-ce se face de tot
fluidă pe locurile ude. Cum vine vâp-
seala în atingere cu zidul, e deja și în-
vârtogată. Și zidul peste tot îndată se
poate tencui cu o tencuială de var sau
de ciment, (tencuiala din urmă este mai
bună). Vasul unde s'a fierit vâpseala-de-
sticlă nu se poate mai mult întrebuința.

La un metru pătrat de zid se recer
2 chlgr. din vâpseala numită; 1 chlgr.
costă 24 cruceri.

Mai observ, că numai odată să se
tragă cu periuța pe un loc, însă așa
de sus, încât să nu rămâie nici un
ochișor gol. Putrejunea, mucegaiul sau
udeala nu se vor mai arăta nici-când.

Toți cei-ce se folosesc de acest re-
mediu află deosebită bucurie în sigu-
rul rezultat.

Fabrica, care produce această vâp-
sea de sticlă, nu-mi e cunoscută, dar' se
poate căpăta în fiecare droagerie mai
mare.

SFATURI.

*Pomiș plantați în primăvara acestui
an, dacă n'au înfrunzit, cu toate că e
destul suc în trunchiu și crengi, trebuie
scoși încă odată din pământ, le scurtăm
rădăcinile și-i punem 2 ore, în apă. Apoi
ii plantăm din nou. Grădinarul, care
ne dă sfatul acesta, spune că curând
vor înfrunzi*

Contra ruginii. Dacă vrem să
ferim cuie, piroane și alte părți de fer,
zari au să fie folosite afară, de rugină
le înroșim în foc și le aruncăm așa
roși iute în ulei, dacă se poate de în.
Pe ele se formează un înveliș, care le
scutește de rugină.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Pentru înscrierea școlarilor. Mi-
nistrul de interne a emis o ordinațiune
prin care copiii de școală la înscrierea
lor sunt dispensați ca să mai producă
atestat de botez, a cărui procurare e im-
preunată cu cheltueli și greutăți. Ofi-
ciul matriculant va estrada un simplu
certificat, pentru care nu se va percepe
nici o taxă. Ordinațiunea edată în Bu-
dapesta cu datul 10 Iulie a. c. și sub-
scrisă în lipsa ministrului de secretarul
de stat Ignác Széll, cuprinde următo-
rea dispoziție: »Pentru înlesnirea greu-
țăților materiale împreunate atât cu ară-
tarea copiilor obligați a frecuenta școala
cât și spre a înlesni munca conducăto-
rilor de matricule, dispun până la eda-
rea unei noue ordinațiuni cu privire la
controla copiilor obligați a frecuenta
școala de toate zilele și asilele, ca con-
ducătorii de matricule să estradee pă-
rinților sau tutorilor școlarilor, în locul
estinsului extras matricular pentru în-
scrierea copiilor la asil sau școala po-
porală — un certificat, care să conțină
numai datele neîncunjurat de lipsă.
Certificatul, care se poate folosi numai
pentru scopul designat și care se va re-
ține din partea conducătorului de asil
sau de dirigentul școlii se va estrada ne-
timbrat și scutit de ori-ce taxă, afară de
cheltuiala ce ar costa hârtia și tipărirea
certificatului.

Ministrul în ordinațiunea sa mai
provoacă oficiile de matriculanți, ca ti-
părirea blanchetelor să se eșecute pe
hârtie ieftină și blanchetele să aibă for-
mat de octav; mai departe să i-se aş-
tearnă o socolă despre prețul blanche-
telor, care preț nepartizat după bucata
de blanchetă se va încasa dela părinții
sau tutorii școlarilor. Certificatul din
chestiune e astfel statorit:

Valabil numai pentru înscrierea la
asile sau școale. Numele copilului. . . .
Confesia copilului. . . . Locul de naștere
al copilului (Este a se numi orașul, și-
nutul). — Timpul nașterii (an, lună, zi).
Numele părinților. . . . Datat în. . . . ziua
an. . . luna. . . L. S. . . Matriculant. . .

Petroleul în România. După o
statistică întocmită de ministerul de do-
menii, producțiunea totală a României
pe anul 1901 în ce privește petroleul, a
fost de 270,000 000 k'gr. sau 27000 va-
goane.

Boală de porci s'a dovedit în
Avrig, de aceea esportul porcilor e oprit
din aceasta comună.

Târgul de țeară din Cohalm a
fost de data asta bunșor. S'au mânat
la târg vre-o 12.000 de vite, dintre cari
s'au vândut 4056 vite albe, 196 bivoli,
898 cai, 49 oi. Comunele, cari au avut
vite îngrășate cu trifoiu, au vândut
mai bine.

Comasarea în Dobirca. Judecă-
toria din Mercuria a făcut cunoscut, că
cei ce vor să facă reclamațiuni etc. din
causa comasării din Dobirca, unde s'a
schimbat cartea funduară, au timp până
în 15 Octomvrie a. c.

Taxă postală urcată. Deodată! cu
scumpirea cărților postale, s'a urcat și
taxa pentru cecurile casei de păstrare
postale dela 4 la 5 bani, dacă pe dosul
lor se fac comunicări scripturistice;
când nu se scrie nimic pe partea in-
versă a cecurilor, ele sunt scutite de
ori ce taxă postală.

Esploatări de păduri și mine prin
capitaluri franceze. După stăruințele
dilor ingineri Cucu Starostescu și A. Po-
lizu-Micșunești, s'a fondat o societate pe
acțiuni, cu un capital de 1500 000 în
scopul esplotării de mine și păduri din
România.

FELURIMI.

Cei mai mici doi domnitori. Re-
gele Italiei a fost primit din partea Ța-
rului cu o afabilitate deosebită. Cei doi
domnitori s'au îmbrățișat și sărutat și
nici unul n'a trebuit să se plece sau ri-
dice ca să poată săruta, fiindcă dintre
domnitorii din Europa sunt cei mai mici
de statură.

Dacă ei sunt mici, apoi soțiile lor
sunt cu atât mai înalte. Soția Țarului
Nicolae II. e Germană, principesa de
Hessa, și e cel puțin cu o palmă mai
înaltă decât bărbatul seu. Soția regelui
Italiei, Elena, fiica domnitorului Munte-
negrean, e asemenea mai înaltă decât
soțul seu, astfel că de câte-ori părechea
regescă ese la primblare poporul își face
observații în privința staturii imposable
a reginei.

Dintre femeile domnitorilor din Eu-
ropa regina Italiei și împărăteasa Ru-
siei sunt cele mai înalte.

Fiica unei țerance regină. Pe
timpul regelui Carol I. al Angliei
(1625—1649) a venit o țerancă la Lon-
dra să între ca servitoare. Numai după
multă căutare a aflat loc la un berar.
Ea era frumusețică, harnică și foarte cin-
stită. Berarul se îndrăgostii de ea și o
luă de nevastă. El muri însă curând,
lăsându-i întreaga lui avere. Având
niște incurcături, trebui să-și iee un
advocat. Cineva i-a recomandat pe
Hyde — ajuns mai târziu conte de Cla-
rendon. Acesta încă constată în curând
insușirile frumoase ale ei și o luă de
nevastă. Fructul acestei căsătorii a fost
o fată, pe care a luat-o de nevastă re-
gele Iacob al Angliei. Ea a fost mama
reginelor Maria și Ana.

Credința deșertă a Sultanului.
Se știe că Sultanul Abdul-Hamid crede
toate fleacurile. Fiind tinăr, un dervis
(călugăr) cu numele Ebul Udaa îi
prezise, că va încinge într'o zi sabia lui
Osman și că va fi Calif. La aceea epocă
Abdul-Hamid nu era încă moștenitor al
tronului. Dar' împrejurările aducându-l
mai târziu pe tronul Osmanilor, luă pe
lângă dînsul pe dervis și îl numi con-
silier. El e astăzi, ca să zicem așa, mână
dreaptă a Sultanului în toate afacerile
publice.

CRONICĂ.

AVIS. Cu numărul de față s'a sistat trimiterea poștii la toți aceia cari încă nu și-au renouat abonamentul.

Alegere de director gimnazial în Năsăud. Director al liceului fundațional în Năsăud a fost ales dl Ioan Păcurariu. De 4 ani a trăgănat ministrul chestia, refuzând întărirea celor aleși, după timpuri, de comisiunea fondurilor în persoanele dlor Dr. Pavel Tanco, apoi Virgil Șotropa și Emil Domide.

Eară Iancu. În 1 Aug. s'a ținut congregația ordinară a comitatului Arad. Orașul Arad a cerut, ca comitatul să ceară dela dieta din Budapesta, ca să i se ridice lui Kossuth un monument mare, dar' cât mai curând. La dezbateri a vorbit și avocatul român, dl Dr. St. C. Pop, care a zis între altele:

»Noi Români nu putem primi ridicarea unui monument pentru Kossuth din vistieria statului, până când nouă și din proprii bani ni se interzice a ridica monument lui Avram Iancu.

»Dar' o împrejurare dureroasă ne îndeamnă și mai tare a sta pe lângă hotărârea noastră. Înainte de aceasta ou câteva zile »Független Magyarorszag«, foaia partidului kossuthist, a numit pe eroul națiunii române »făhar ordinar«. Nu este Român, pe care să nu-l cuprindă ură și dispreț față de aceste vorbe ticăloase.

»Ne-a vătămât în cele mai gingașe și sfinte sentimente organul acelei partide, care grăbește ridicarea monumentului, fără de a fi desaprobat de câtră d-voastră, ori luat la răspundere din partea procurorului, și pentru aceea Român cinstit nici când nu va pute adera la propunerea d-voastră.

»Avram Iancu își doarme somnul verinic aci, la marginea comitatului nostru și nu se poate odihni de insultele procurorului și ale jurnalisticei d-voastre.

»Dacă voiți să faceți un început de loialitate și voiți să vă arătați drepti și justii, primiți propunerea mea, ce o fac în numele tuturor Românilor, ca congregațiunea noastră să facă propunere înaltului guvern, ca fără de amânare să ridice opreliștea pusă pe fondul lui Iancu și să-l predea destinațiunii sale; atunci și noi vom uita injuriile ce ni s'au adus și vă vom considera ca pe unii, cari știți respecta și drepturile altora.

Se înțelege, că propunerea dlui Pop n'a fost primită, ci din contră toți membrii maghiari, întovărășiți și de unul, care s'a născut Român, dar' acum s'a renegat (Saver Bocșan), au făcut o gălăgie ne mai pomenită. Pentru aceea noi tot știm cine a fost Iancu, cu care nu se poate asemăna Kossuth nici odată.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Spectabila doamnă Elisaveta Bian din Făget a binevoit a înfrumuseța sf. noastră biserică cu două feșnice de lemn înaintea altarului în preț de 24 cor. Spectabila doamnă Cornelia Pop n. Bian, protopopeasă în Morlaca, a cumpărat pe seama sf. noastre biserici o prea frumoasă cruciță pe masa altarului din argint de China în preț de 40 cor. Valeriu Trif, cojocar în Toplița-română, fiul parochului din Făget, un rind de vestminte sacre vinete în preț de 60 cor. Gligor Bian și soția sa Anica, o oădelniță frumoasă în preț de 12 cor. S'a cumpărat un potir suflat cu aur în preț de 60 cor. la care au contribuit spect. dnă Elisaveta Bian 12 cor. Spect. dnă Ludovica Bian, 11 cor., Alexiu Trif, preot 2 cor. Susana Trif 2 cor. Lucreția

Trif 2 cor., Victoria Trif, 2 cor. Ioan Velicea, învățător 4 cor. Alexandru Săbău 2 cor. Mai multe femei câte 1 cor. Curatorul bisericesc le mulțumește dorindu le răsplătă dela bunul Dumnezeu. Făget, 22 Iulie 1902. Alexiu Trif, paroch gr.-cat. George Genea, curator.

— Evlavioșii creștini dl Petru Pașca și Nicolae (Cula) Gligan au dăruit bisericei gr.-or. din loc un rind complet de odășdii bisericești, precum și procevețele de lipă a serviciul divin. Asemenea a testat bunul creștin Petru Drăguș tot pe seama bisericei de aici o grădină frumoasă cu pomi în estensiune de 40 stâng. Pentru aceste fapte nobile aduc în numele comunității noastre bisericești și pe calea aceasta maritimșilor donatori sincerile și preacălduroasele noastre mulțumiri *Sălciova de jos*, la 23 Iunie 1902 *Romul Gombos*, presbiter gr.-or.

— Toma Moldoveanu și soția Maria, care nu de mult a venit în comuna noastră *Valea-Dosului*, au cumpărat un rind de vestminte preoțești în sumă de 76 cor. atât de frumoase cât să se tot uite omul la ele. D-zeu să le deie mult bine și sănătate acestor creștini *Gligorie Porcariu*.

Petreceri. Duminecă, la 10 Aug. n., se va aranja o producțiune teatrală împreună cu joc în sala hotelului comunal din Șeica-mare. Începutul la 8 ore seara.

— Tinerimea română din Galeș va aranja o petrecere cu joc în 10 August st. n. cu ocaziunea ținerii adunării generale a despărțământului (V. al Săliștei) »Asociațiunii« în »Bercul junilor«. Începutul la 3 ore p. m.

La oas de timp nefavorabil în sala școlii. — Contribuțiunile benevole în folosul despărțământului și școlii române din loc se vor culta pe cale publică. Invitări speciale nu se fac.

Otrăviți cu ciuperoi. În comuna Zagyvarona s'a otrăvit o familie întreagă cu ciuperoi. Plugarul Petre F. adunase în pădure ciuperoi, între cari au fost și veninoase. Seara le-a mâncat la cină. Curând după masă i-au apucat pe părinți și pe cei șase copii ai lor dureri grozave și după câteva oisuri au murit toți, afară de un copil, care se vede, că numai le-a gustat.

E rău de Țigani cortorari. La ministerul de interne s'a ținut o conferință, în care s'a hotărât, că fiecare comună să fie silită să primească câteva familii de cortorari, cari se vor deprinde cu munca câmpului sau cu vre o meserie. Pentru cortorarii, cari nu vor voi cu nici un preț să stea pe loc, se vor face două institute mari (un fel de închisori), în cari se vor primi câte o mie de Țigani. La toamnă e vorba, ca proiectul de lege să fie înaintat dietei. Să înțelege, că mai toți Țigani vor fi așezați în comunele maghiare, ca să înmulțească nația.

Fapta unei nebune. În comuna Soca (Bănat) a inebunit biata femeie Valeria Muntean, fără veste. După cum se știe din Timișoara și-a omorât apoi cu un topor copila de 4 ani și băiațul de 7 ani. După omor a ingonunchiat lângă cadavre și a început să se roage.

Și-a împușcat feciorul. În Șarpatoa a venit băiațul de 18 ani al locuitorului A. Schmidt târziu acasă. El era beat. Făcând gălăgie a spăriat pe tatăl seu, care crezând că au năvălit hoții a luat pușca și l-a pușcat. Nenoroicitul a murit încă în noaptea aceea.

Furtul unei muribunde. La un morar din Germania zăcea mamă sa de moarte. Despre femeie se vorbea că e foarte bogată și câteva neamuri mai de aproape se temeau, că ea va lăsa întreaga ei avere morarului. Ca să nu moară făcând testamentul în felul acesta, s'au pus și au furat-o într'o noapte ou pat ou tot. Bătrâna n'a fost aflată până acum.

Bucate arse. În *Periamos* au ars bucatele de pe 400 jugere. Numai doi țărani mai săraci și au fost asigurat bucatele. — În *Chișineu* au ars pe pusta dela *Samoșhid* 67 clăi de bucate.

Emigranți din Ungaria în România. După o statistică a ministrului de interne într'o singură lună au plecat din Ungaria la România 3609 persoane, între cari 2143 *Slovaci*, 715 *Români* și restul Sași și Maghiari din Țeara-ungurească.

Cartea despre cărțile funduare scrisă de dl Dr. V. Moldovan se află de vânzare ou 15 cr. (30 bani) la librăria arch diecesană și la Kraftt în Sibiu. O epunem aceasta ca răspuns celor ce ne tot întreabă de ea.

Iertarea dării celor păgubiți de furtuni Judecătoria administrativă a adus în timpul din urmă o deciziune, prin care declară, că de aci înainte pagubele suferite de economi prin furtuni au să fie puse pe același rind ou pagubele cauzate prin foc respective potop, deci de aci înainte și economii, cari au suferit daune în urma furtunilor, au dreptul să ceară ca să fie iertați de a plăti dare pentru holdele nimicite. Căci până acum forurile financiare respingeau toate rugărilor de scutire de dare, venite dela economii păgubiți în urma furtunilor. Asta e puțină despăgubire pentru paguba suferită, care poate fi înțoarsă numai prin asigurare.

S'a spânzurat în beție. Florea Solac, ziler în Arad, s'a dus din cărmă acasă turtit de beătură. S'a luat apoi la hartă ou nevasta, care a fugit dinaintea lui de acasă. Când s'a reîntors și-a găsit bărbatul atârând de un ștreang, sub streșina casei. Nefericitul s'a spânzurat și când nevasta l-a aflat era mort.

Lordul Kitchener, care e în virstă de 51 de ani, s'a decis la un pas față de care până acum n'avea nici o înclinare: să se însoare. Se zice, că în ou-rând își va sërba cununia.

† **Demetriu Dogariu,** valorosul învățător și director al școlii române grec-orientale din Satulung, a încetat subit din viață Mercuri dimineața în etate de 56 ani și după un serviciu de 37 ani implinit ou mult zel. În mormântarea i-s'a făcut Vineri.

La fondul „Masa învățăcelor meseriașilor români“ administraț de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, au binevoit a mai contribui următorii d-ni: X. Y. (Loco), 60 bani; Nicolae Gavrea, paroch, Bendorf, 50 bani; Ioachim Trif, paroch, Verd, 40 bani; »Reuniunea meseriașilor Andreiana din Sebeșul-săseuc«, 60 bani; Nicolae Paraschiv, econom în Avrig și fiul seu Nicolae Paraschiv, student în clasa a III-a gimnazială în Sibiu, fiecare câte 1 cor.; Bucur Boleta c. și reg. locotenent de contabilitate, în Bihaci (Bosnia), 2 cor.; Dionisie Roman, candidat de avocat, 40 bani; Fiuța Fodor, (Mediaș) 20 bani; Vasile Gămulea, funcționar la »Albina«, 50 bani

Lucruri slabe. Economul C. Stoienescu din *Remetea* (Bănat) plecase cu nevasta la Lugoș, lăsând pe soacră-sa cu grija casei. Cățiva mișei s'au folosit de depărtarea lui, au intrat în casă, au legat pe bătrâna fedeleș și au jefuit se au aflat în casă. După reîntoarcerea stăpânului s'a făcut arătare la gendarmerie, care a prins în curând trei paseri, cari sunt acum în temniță.

În Retat (Ungaria) au intrat noaptea 3 hoți înarmați în casa economului Ioan P. După ce au jefuit camera, se pregătiau să-și încarce prada pe un car. Atunci s'au trezit și locuitorii casei și au alarmat pe vecini. Tâharii i-au primit pe aceștia cu pușcături de revolver, dintre cari una a nimerit pe un vecin de moarte. În învălmășeala produsă mișei au scăpat fără să-i fi prins până acum.

Dela învățătorul Manoil din Fofeldea au furat hoți necunoscuți dintr-o lădiță 110 cor.

În Sălimbăr a intrat A. Sädter noaptea pe la 11 ore în prăvălia lui Kral. Acesta și cu nevastă-sa s'au pomenit din somn și au vrut să pună mâna pe hoț. Acesta a dat să sară pe fereastă, dar' bătrâna l'a apucat de picior și l'a tras în odă. Hoțul a scos atunci bricesgul și a început să-l împănțe în femeie și în bărbat. El e prins.

Pojarul a isbușnit în Șura-mioă

O juninoă de bivoliț de 3 ani s'a pierdut dela George Bănuțiu din Bogdana (Kasapatak), p. u. Vărmez. Aflătorul binevoioscă a-l încunoștința, căci își va căpăta răsplata cuvenită.

Se poate? Un Român trecător prin Vlădeni ne scrie, că dând în vorbă cu primarul de acolo a observat, că pe acesta îl înșapă ceva dintr'odată sub limbă și nu mai vrea să vorbească românește, ci numai ungurește. Oare fost-a primarul după aceea la medicul, ca să se lecuiască?

Scaltele dela Avrig. Un Român de ai noștri din Brad (lângă Sibiu) ne scrie, că a avut un băiat bolnav de mult timp de reumatism, de care nu l'a putut scăpa nime. L'a dus însă la scaltele sărate din Avrig și în 2 săptămâni s'a făcut băiatul sănătos. Recomandăm și noi scaltele din Avrig, unde traiul e și foarte ieftin, nu ca la scaltele ungurești din alte părți.

Primiri la teologie. Consistorul arhidieceșan din Sibiu în ședința de Marți a primit pentru secțiunea teologică a seminarului arhidieceșan pe următorii candidați: Albu Vasile, Andreiu Octavian, Armean Petru, Avram Ioan, Căldărea Ioan, Cerbicean Nicolae, Constantin Nicolae, Constantinescu Romul, Curea Laurențiu, Debu Vasile, Dumitru Romul, Andreiu Ioan, Lațig Alexiu, Lula Adam, Manu Zaharie, Morușca Pompeiu, Necșu Vasile, Puican Petru, Spătariu Vasile, Stîro Nicola, — toți cu examen de maturitate; Radu Alexandru, Chicomban Nicolae, Dan Stefan, Gărea Ioan, Garoiu Georgu, Grecean Ioan, Plotogea Ilariu, Popa Ioan, Străulea Demetriu, Vișoiu Ignat, toți cu 8 clase gimnasiale și Herman Alexandru cu 7 clase gimnasiale.

Principele Carol. Știrea, că principele Carol al României va fi trimis la toamnă într-o școală militară din Berlin, se desminte. Regele român vrea ca moștenitorul tronului român să primească o creștere curat românească, de aceea va trebui să învețe mai întâiu în școlile românești.

Tirită după căruță. Dumineca trecută se oprise o Româncă cu căruța la un ferar din Poarta-Turnului (Sibiu) ca să-și potcovească un cal. Pe când ferarul potcovea calul, celalalt s'a spăriat și a dat la fugă. Țărâncă l'a apucat de frâu, dar' calul a trântit-o la pământ și a tirit-o după sine. Lovită cu copita, biata femeie a amețit. Cățiva oameni sârind au ridicat-o și dus-o la un medic. Calul cu căruța a putut fi prins numai după o goană nebună.

Din tâlhăriile bulgărești. Bândiții, cari au răpit deunăzi 3 elevi ai școlii comerciale române din Ianina, au trimis un emisar la părinții a 2 din acești elevi, cari sunt mai bogăți, cerându-le o despăgubire de 2500 lire turcești pentru liberarea copiilor lor.

Părinților celui d'al treilea elev, cari sunt săraci, ei n'au cerut nimic și se crede că copilul acestora va fi eliberat de briganzi.

Băieții au fost duși în creerii munților și sunt țirți zilnic în urma bandei, prost hrăniți și tratați cu cruzime.

Părinții lor desnădăjduiți se silesc să adune suma cerută ca răscumperare.

De-ale prostiei omenesti. În *Ohaba-Forgaci* (Timiș) au desgropat veduva și feciorul răposatului G. Branco cadavrul acestuia, l-au tăiat bucăți și l-au ars în var. Prinși, au declarat, că duhul lui Branco li s'a arătat și ca să nu mai vină la ei, au tăiat pe mort.

În Hrenovița se spânzurase un țeran. Curând după sinucidere a urmat o secetă. Țăranii superstițioși (cu credință deșartă) au crezut, că seceta provine din cauza sinuciderii, de aceea au desgropat pe mort și au umplut mormântul cu apă, astupându-l pe deasupra cu pământ. După aceasta s'au dus liniștiți acasă, așteptând ploaia. În locul ei au venit însă gendarmii, cari i-au dus la judecătoria.

Falsificatori de bani. O bandă de falsificatori de bani a fost descoperită în Rădmanieș. Gendarmeria a observat, că cățiva locuitori de-acolo au dintr'odată mulți bani. Ea a cercetat în locuința acestora și la unul a aflat 626 coroane și florini făcuți din plumb. La ascultare s'a dovedit, că păcătoșii erau în tovărășie cu un Țigan Mita Hordu, care a scăpat însă până acum.

Dragoste între soți. Femeia Slovacului, despre care am spus în numărul trecut că a fost adusă cale de 8 zile cu roaba la Budapesta, a murit în spital.

Greva muncitorilor agricoli din Galiția. În Galiția a isbușnit o grevă generală a muncitorilor agricoli. Comisarul districtual din Szerzenioyce a angajat muncitori din Bucovina, cari au eșit la câmp, escortați de soldați. Greviștii au atacat soldații, femeile greviștilor au îmbrățișat genunchii soldaților, și-au descoperit pieptul, zicând, să le străpungă pe ele, apoi s'au culcat în stradă formând baricade vii. Soldații numai cu mare greutate și-au putut face drum printre femei.

Grindină. În Nagy Szöllös a fost Dumineca trecută o grindină în mărirea ouălor de porumbel, care a stricat toată recolta. Patru oameni, cari lucrau la câmp, au fost omorâți.

Urși. La stîna Șerbota (munții Sibiului) a împușcat un cioban pe un urs Impușcătura norocoasă a scăpat pe cioban de moarte, căci el în fuga lui, ca să scape de urs, își rupse o mână. Tot în noaptea aceea a venit alt urs la stîna, dar' a fost alungat.

Convocări. Despărțământul »Cluj« al reuniunii învățătorilor greco-cat. din arhidieceșana de Alba-Iulia și Făgăraș își va ține adunarea a doua a anului curent în 28 August n. în școala gr-cat din Feneșul-săseș, la care să invite toți învățătorii despărțământului, d-nii directori școlari și alții cari se interesează de înaintarea învățământului popular.

— P. T. membrii »Asociațiunii« de pe teritoriul despărțământului V. al Săliștei, sunt invitați la adunarea generală ce se va ține la 10 August st. n., în comuna Galeș, la 10 ore a. m.

Un accident. Duminecă, în 3 August dimineața ministrul român Aurelian, care se află la băile dela Călimănești, eșind cu familia sa la plimbare spre Căciulata, trăsura s'a răsturnat și ministrul și-a rupt brațul și umărul stâng. Familia a scăpat cu spaima.

Antisemitismul în America. O telegramă din New-York anunță, că la trecerea cortegiului funebru al unui rabin pe dinaintea fabricii de mașini a lui Hoc, lucrătorii antisemiți dela fabrică au împușcat cu apă pe acei cari urmau carul funebru. Urmarea a fost o încăerare strașnică între creștini și Jidani. Aproape 150 dintre aceștia din urmă s'nt răniți. Caracteristic e, că înșiși poliștii scuturau din rășputeri cu bastoanele lor ciftanele jidovești. Presa jidovească dela noi și din Viena, în frunte cu »Neue Freie Presse«, strigă »Ach vai!« și amenință pe Americani cu toate relele.

Pentru medicinaștii români. Atragem din nou atențiunea medicinaștilor români asupra concursului pentru stipendii, pe cari le primesc cei ce se îndatorează să servească ca medici în armată. În primele 5 semestre primesc pe an 480 cor., în semestrele 6-9 câte 720 cor. și până la câștigarea doctoratului 1008 cor. Rugările să se înainteze prin decanatul facultății de medicină la ministerul de război.

Furtună. Luni după prânz pe la 2 ore s'a descărcat asupra comunei Orlat o furtună împreună cu grindină de mărirea alunelor, care a ținut vre o 5-7 minute. A făcut mari stricăciuni grânelor, cari sunt deja coapte și în mare parte nescerate.

Scăderea populațiunii în Irlanda. Zilele aceste s'au publicat datele statistice asupra numărului populațiunii Irlandei. Din aceste rezultă, că în cei zece ani din urmă populațiunea a scăzut, prin emigrări, cu 245,975 de suflete.

Coroane eterne. Întru eternizarea memoriei regretatului *Ioan Stanciu*, econom, contribuie fiica sa mașteră *Elena Sift*, la fondul veduvelor și orfanilor meseriașilor administrat de »Reuniunea școlărilor români din Sibiu«, suma de 2 cor. La acelaș fond mai contribuie parochul *Constantin Dimian*, în amintirea răposatului său tată regretatul *Spiridon Dimian*, din Brețou, 2 cor.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea școlărilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor rom. din Sibiu, au mai dăruit următorii: Ioan Dragomir, Maria Popescu, Teofil Bărsan, Romul Marienescu, Ioanichie Olariu și Vic. Tordășianu, fiecare câte 20 bani; Dr. Vasile Dan, adv. 1 cor.

Al 23-lea. Zilele acestea cassaria-tul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu» a solvit erezilor răposatului econom Ioan Stanciu din Sibiu, fost membru al numitei reuniuni, ajutorul statutar. Acesta este al 23-lea caz de moarte în sinul Reuniunii noastre.

Dare de seamă și mulțumită publică. Tinerimea școlară și adultă din Agârbiciu (tract. Turda) a dat un concert în Dumineca Mironosițelor, al cărui venit curat s'a destinat pentru biblioteca școlară.

La succesul material al aceluși concert au contribuit următorii domni:

George Simu, (Gheja) 3 cor.; Kovacs István, Ménasági József, Simonfy Ödön (toți din Agârbiciu) câte 3 cor.; Ioan Urcan (Turda) 3 cor.; Fodor Laszlo (Agârbiciu) 2 cor. 40 bani; Ionel Mena-roș, cand. de adv. (Turda) 2 cor.; Iuliu Pop (Urcu) 2 cor.; v. d. Maria Rațiu, Silviu Bologa (ambii din Turda) câte 2 cor.; Ioan Marincă (Tur) 2 cor. Arton Mijea (Ghiris) 2 cor.; D-șoara Cornelia Orășan (Sâmbacob), 2 cor.; Vincențiu Orășan, Ioan Vesovan, Biró György, Horváth István, Ioan Trombitaş, Michail Șirean, Alex Șerean, Ioan Vana, Nagy Albert, Sükösd Sándor, Füssy Ida, Fülöp Gyula, Ménasági Iános (toți din Agârbiciu) câte 2 cor.; Ioan Popa (Harastăș) 1 cor. 60 bani; Szaniszló Lajos (Agârbiciu) 1 cor. 40 bani; Maria Pop (Fenes) 1 cor. 40 bani; Basiliu Căsan, Alex. Pinteș (Cristiș) câte 1 cor. 20 bani; Remus Roșca (teolog Sibiu), Constantin Lalu (Tilișca), Todor Ciorea (Harastăș); Emanuil Seiche (Urcu) Ioan Hârșan (Lita-română), Petrea Tulburean, Ioan Zăhan, Ioan Pelea, Stefan Felezeu (Turda), Ioan Dragota, Ioan Tritean, Szatmári Ferencz, Goldenfeldnè, Márton Mozes, öz. Fabian Ferencz (Agârbiciu) câte 1 cor.; George Jova, Simion Tătar, Mihail Pop, Mihail Turean, Ana Sârb, Siia Jova, Ana Turean lui Chifor (Agârbiciu) câte 50 bani; Sükösd Berezi (Agârbiciu) 10 bani.

Din venitul total subtrăgându-se spesele, rămâne un venit curat de 10 cor. 10 bani; care sumă s'a și alăturat la fondul bibliotecii; ear' maritimogilor spriginitori li-se exprimă și pe calea aceasta cele mai sincere mulțămiri.

Agârbiciu, 25 Maiu 1902.

In numele comitetului aranjator Vincențiu Orășan, presbiter.

Concursuri bis.-școl.

Archidieceza gr.-or. Sibiu. Post. inv. Andrașfalău-român, ppresb. Sighișoarei; Cinadia, Gârbova, Tău, ppresb. Merourei; Ciceu-Corabie, Gârbova, ppresb. Dejului; Vêrd, Chirpăr, Proștea, ppresb. Agnizei.

Diocesa gr.-or. Arad. Bătușa, Căprușa, Troaș, ppresb. Radnei; Honțigor, Săcaș, Șoimuș-Bucava, Mădrigești, Valea-mare, Gura-vale, Sêrbii, Prăvăleni, Dobroț, Tomești, ppresb. Hăl-magiului.

Știri din piață.

Făgăraș. Grâu hl. 12—14 50, sêcară 8.50—10, orz 7—8, ovês 5.50—6, cucuruz 10—11 cor.

Piața banilor din Sibiu. Galb-nul 11.30; 20 lei (hârtie) 18.96; 20 lei (argint) 18.80; lira turcească 21.40; lira engleză 23.80; 20 marce 23.34; napoleonul 19.—; rubla (hârtie) 2.52, rubla (arg.) 2.44 cor.

Bursa din Budapesta. Grâul, 50 chlgr. bănățenesc 6.70—6.90; sêcară (nouă) 5.75—6.10; orz 5.15—5.40; ovês 5.50—5.90 cuc. 4.90—5.90; cincantin —.

R Î S.

Țiganul șiref.

Pe Cula îl ajunse năpasta. Il asen-taseră. S'a obișnuit el cu chiu cu vai la miliție, dar' cele găluște peste făloi, cu cari îl dăruia caporalul, nu prea îi veneau la socoteală. 'L-ar mai fi inju-rat el pe caporal, dar' vezi, nu îndrăș-nia. Intr'o zi îl întreabă pe caporal: »S'trăiți, don caporal, ce pățește solda-tul, care 'i-ar zice caporalului porc de câne? — »Ar zbura iute într'o gaură și s'ar odihni câțva timp. — »Dar' dacă 'și gândește numai lucrul acesta? — »Atunci nu pățește nimic. — »Bine, atunci numai 'mi-o gândesc, zice Țigan-ul, dar' — vai ce găluște neferte a trebuit să înghită!

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI.

Dlui N. Posa, Galeș. Vorbirea, de care întreb, nu s'a publicat nicăiri.

Dlui I. Câmpean, teol. abs. Palatca. In-soșirile de credit Raiffeisen de Dr. A. Broto i cor. 60 b. Societăți de cumpătare de G. Aluș, 1 cor. la librăria W. Krafft în Sibiu. Porto pen-tru amândouă 15 cr.

Dlui Călușar Lazar, ec. Semblac. Hală de vânzare e în Budapesta. De negoșul acesta te poți apuca numai putând aduna unt mult, oăci altminteri te vine scump transportul. Se înțelege, că nu poți câștiga coroană la coroană, ci cu mult mai puțin.

Dlui V. Pop, inv. Nu fi așa fricos. Legea zice, că cel-ce o are, trebuie să o deie, cel-ce nu o are, nu o dă și lucrul-i gata.

Dlui Part. Giurgescu, Runc. Le publi-căm. Vrei să le tipărești în broșură separată? Atunci trebuie plătit, dar' la Foaiu nu.

Dlui Achidim Coșa, Feldru. Se vede, că banca s'a lăsat de împrumuturile acestea.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru »Tipografia», societate pe acțiuni Iosif Marschall.

Atelier de lăcătușerie în Sibiu.

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, cum că după o praxă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarhie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc. etc., 'mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție

în Sibiu, Rosenanger nr. 9 (Tîrgul brânzei)

unde efectuesc tot felul de lucrări aparținătoare acestei branșe, precum:

Porți de fer, balcoane, terase,
galerii, grilajuri de scări și morminte, marchise,
antreuri, luminătoare,
case pentru flori (florări) etc. etc.

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am tot-deauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

sobe de bucătărie

cât se poate de solid lucrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mă va onora cu numeroase comande, fiind singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiu, semnez

Cu deosebită stimă

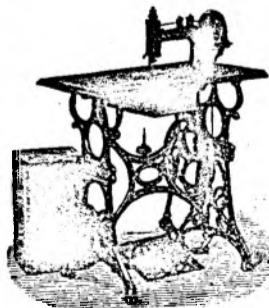
Eremie Purece,
măiestru lăcătuș.

55 8—10

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Victor Lazăr

Sosirea trenurilor a Sibiu.**Dimineata:**

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal, Braşov, (Copşa), tren de pers.

La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad, Vinţ, Sebeş (Hunedoara, Petroşeni) tren mixt.

La 7 ore 04 min. dela Copşa (numai Marţia şi Vineria).

La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Şelimber; tren mixt.

La 7 ore 33 min. dela Făgăraş-Turnu-roşu, Tâlmaciu, tren mixt.

După prânz:

La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinţ, Sebeş, (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroşeni), tren mixt.

La 1 oră 04 min dela Budapesta—Cluj; Predeal—Braşov (Copşa); tren de persoane.

La 3 ore 37 min. dela Bucureşti, Căneni, Turnu-Roşu, Tâlmaciu; tren de persoane.

La 3 ore 55 m. dela Cisnădia—Şelimber; tren mixt.

La 7 ore 34 min. (seara) dela Ocna (scalde), tren de plăcere.

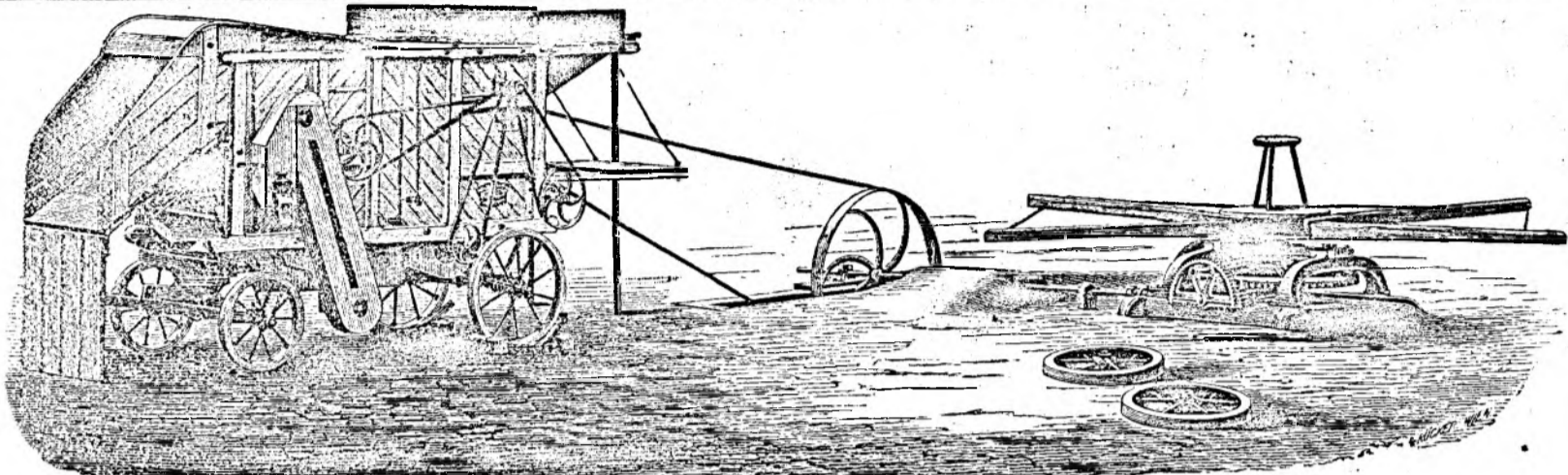
La 8 ore 05 min. dela Budapesta, Arad, Vinţ, Sebeş (Alba-Iulia, Hunedoara), tren mixt.

La 8 ore 57 m. dela Făgăraş—Tâlmaciu; tren mixt.

La 9 ore 15 min. dela Budapesta, Cluj, Predeal—Braşov (Copşa), tren mixt.

La 9 ore 48 min. dela Turnu-Roşu, direct dela graniţă (din 15 Maiu în fiecare Duminică şi sâmbătoare); tren de plăcere.

La 10 ore 09 m. dela Cisnădie—Şelimber.

Maşini agricole cu garanţie pentru construcţia escelentă şi mâ-nare uşoară liferază fabrica de maşini agricole A. Török în Sibiu.

Deposit constant: de maşini de îmblătit, de mână, de cai şi de aburi, cu roate de transportat, ciururi de curăţit în trei mărimi, greble de fân de cea mai bună construcţie dela 90 cor. în sus, maşini de sămănat, sfirmitor de cucuruz, teasceni de poame, struguri şi oten, trieri, maşini de tăiat nutreţ, pluguri etc. etc. Ca o specialitate a firmei se recomandă morile ei. cu 1, 2 sau 3 măcinătoare, minate cu apă, aburi sau motori.

—== Preţuri moderate şi condiţii avantajoase de plătit. ==—

Representanţa generală pentru Transilvania a fabricii de motori

„Langen & Wolf“ în Viena.

Renumiţii motori de benzin Original „Otto“ dela Langen şi Wolf sînt cei mai ieftini şi mai practici, pentru economi şi industriaşi. Nu e lipsă de maşinist şi de focar, ori-ce pericol de foc e eschis, astfel că cu o locomobilă-motor de aceasta se poate îmblăti în mijlocul paielor şi pe vreme cu vînt.

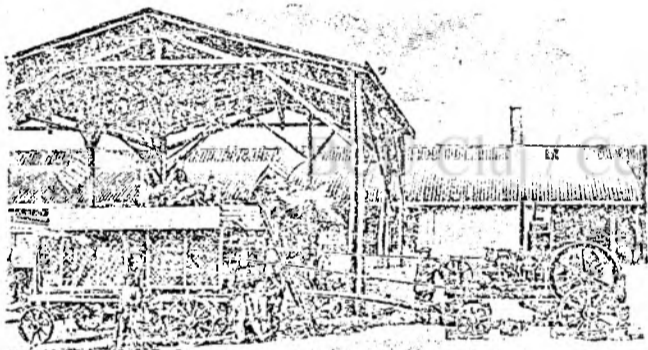
56 6—

Motorul se poate pune ori-şi-cînd în mişcare, speşele sînt neînsemnate, numai 5—6 bani pe oră şi pentru o putere de cal.

Motorii Original „Otto“ sînt răspândiţi în număr de peste 65.000.

Cu prospecte şi preliminarare de speşele stau cu plăcere la dispoziţie.

Locomobilele de benzină şi motori se pot vedea în acţiune la orice timp în fabrica mea în Sibiu.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. pu-blicul mea la

cassele sigure de foc şi spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun şi tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoească a fi cu atenţiune în lista preţurilor la greutatea şi măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în co-merciu, făcute din material slab şi uşor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu preţuri ieftine) casse şi tresort — e pan-terate din oţel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru bisericel şi comune casse după înţelegere cu plătere în rate.

Lista preţurilor gratis şi franco

— Instalare de lumind Atyoelen. —

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăci-mare Nr. 8.

SI 9-26

